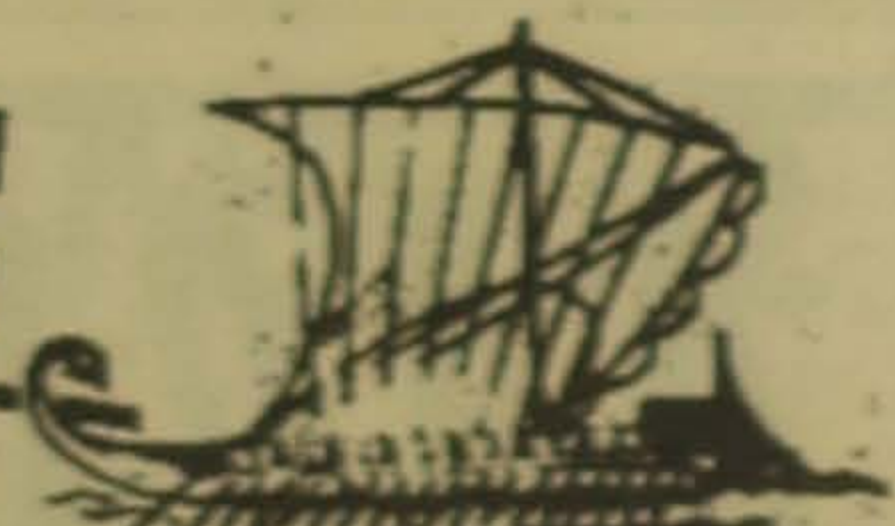

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΕΤΟΣ 15ο
ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 143

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΚΑΛΟΜΗΝΑΣ - ΚΕΡΑΣΙΝΟΣ 2003
(ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ)

ΑΠΟ ΤΗ Ν.Α. ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΞΕΙΝΟ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ για τη γενοκτονία των Ποντίων

Εκδηλώσεις εθνικής μνήμης για τα θύματα της Γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού διοργάνωσε η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ημαθίας και η Ευξεινος Λέσχη Βέροιας την Κυριακή 25 Μαΐου.

Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων είχε ως εξής:

- Γενικός σημαϊοστολισμός
- Φωταγώγηση όλων των Δημοσίων Δημοτικών και ΝΠΔΔ Κατή/ων

- 7.30: Θα σημάνουν πένθιμα οι καμπάνες των εκκλησιών
- 8.00: Επαρση σημαίας
- 9.30: Παράταξη Στρατιωτικού αθήματος απόδοση τιμών μουσικής Β'ΣΣ, Τμημάτων Ποντιακών, Προσφυγικών Πολιτιστικών Σωματείων, σχολείων, Προσκόπων, Οδηγών στο χώρο προ του Ιερού Ναού Αγ. Αντωνίου.
- 10.00: Τέλεση μνημοσύνου χοροστάτουτος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Βεροίας κ. Παντελεήμονος - ομιλία μέσα στο Ναό από τον Μιχάλη Γερασιμίδη, Γενικό Γραμματέα της Ευξεινου Λέσχης Βέροιας
- 11.00: Πλατεία Νίκου Καπετανίδη/Επιμνημόσυνη δέηση - χαιρετισμοί, κατάθεση στεφάνων. Δέηση στο χώρο της Πλατείας Ν. Καπετανίδη.
- 8.30 μ.μ.: Αντωνιάδειο Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών
- "Η Γενοκτονία κατά του Ποντιακού Ελληνισμού"
- Εισηγήτρια: Χαρά Γαλανού, Διδάκτωρ της Νομικής σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών
- 9.00 μ.μ.: Θεατρικό μονόπρακτο (Γενοκτονία - Ξεριζωμός)
- Επιμέλεια: Παρουσίαση από το χορευτικό τμήμα της Ευξεινου Λέσχης Βέροιας
- Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης θα υπάρχει έκθεση βιβλίου και άλλου έντυπου υλικού.
- Μετά το πέρας της εκδήλωσης στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών θα ξεκινήσει λαμπαδηφορία.
- Η είσοδος είναι ελεύθερη.

Η απουσία του Ποντιακού Ελληνισμού από τα σχολικά βιβλία της ιστορίας

ΤΟΝΙΣΘΗΚΕ
ΣΤΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ
ΜΝΗΜΗΣ ΓΙΑ ΤΗ
ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑ

Εκδηλώσεις μνήμης για τη γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου, πραγματοποίησε η Ευξεινος Λέσχη Βέροιας.

Αν και οι καιρικές συνθήκες δεν ήταν ιδανικές, το πρωί της Κυριακής στην πλατεία Καπετανίδη της Βέροιας τελέσθηκε η επιμνημόσυνη δέηση και έγινε η κατάθεση στεφάνων.

Το απόγευμα της ίδιας μέρας, μέσα σε μία κατάμεστη αίθουσα στην Αντωνιάδειο Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών, ο πρόεδρος του Δ.Σ. της Ευξεινου Λέσχης κ. Γιάννης Μιχαηλίδης καλωσόρισε το ακροατήριο και αναφέρθηκε στο ιστορικό της γενοκτονίας. "Εκείνο που μας ανησυχεί ιδιαίτερα είναι η απουσία του Ποντιακού Ελληνισμού από τα σχολικά βιβλία" είπε μεταξύ άλλων ο κ. Μιχαηλίδης και πρόσθεσε: "Με τις εκδηλώσεις αυτές θέλουμε να στείλουμε το μήνυμα στους ανθρώπους που ασχολούνται με την ιστορία ότι πρέπει οι Έλληνες να διδαχθούν όλη την ιστορία".

Στη συνέχεια η διδάκτωρ της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Χαρά Γαλανού μίλησε για "τη γενοκτονία κατά του ποντιακού ελληνισμού". Η εισηγήτρια ανέλυσε τον όρο της γενοκτονίας και παρουσίασε μία σειρά από ιστορικά στοιχεία, μεταφέροντας στο κοινό την εικόνα εκείνης της εποχής.

Η βραδιά ολοκληρώθηκε με το θεατρικό μονόπρακτο: "Γενοκτονία - Ξεριζωμός" που επιλέχθηκε το χορευτικό τμήμα της Ευξεινου Λέσχης Βέροιας και την λαμπαδηφορία που ξεκίνησε από την Αντωνιάδειο Στέγη καταλήγοντας στην πλατεία Νίκου Καπετανίδη.

Παράλληλα, κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης στο φουαγιέ λειτουργήσε έκθεση βιβλίου και έντυπου υλικού.

Ελσα Φανάρη
Ανοδημοσίευση "ΛΑΟΣ" 27-5-2003

Η ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ ΤΟΥ "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ"

Του Γιάννη Μελετιόδη

Ο άθλιος εμπαιγμός

Αιώνες ολόκληρους η Λευτεριά καταικούσε εκεί στον Πόντο και σ' όλη την "καθ' ημάς Ανατολή" στους τόπους των Ακριτών και των μαρτύρων της Πίστεως.

Αδιάβαστα κι ολοσκότεινα χρόνια. Μια μόνη παρηγοριά είχε μείνει στον Ελληνισμό της Ανατολής, τα περασμένα μεγαλεία, οι τιμές κι οι δόξες του παρελθόντος. Με την αναδιήγηση γέμιζαν τα μάτια κλάματα πικρά.

Κι όταν το μαρτύριο έφτανε στην ακμή του, ο Ελληνισμός της Ανατολής έβαζε φωνή δυνατή και καλούσε τη φυλή να σπάσει τις αλυσίδες της σκλαβιάς.

Το σκλαβωμένο Γένος της Ανατολής, πίστεψε πως ήρθε η ώρα της Ανάστασης. Ήταν εκείνο το πρωινό της 2ας Μαΐου του 1919, όταν ο Ελληνικός Στρατός άρχισε να παρακαύνει στην προκυμαία της Σμύρνης. Θάρρος κι η δική μας σειρά έλεγαν οι Πόντιοι. Υπομονή, υπομονή. Το αίμα

όμως συνέχιζε να ρέει από τις παλιές και τις νέες πληγές. Το όνειρο δεν κράτησε για πολύ. Αρχισε σιγά - σιγά να σβήνει.

Οι πόρτες των δυνατών δεν άνοιγαν για τον Ελληνισμό της Ανατολής, που γύρευε απελπισμένος τη χριστιανική συμπαράστασή τους. Οι "φίλοι" και "σύμμαχοι" μας, Εβραζόν πάνω απ' όλα το συμφέρον τους. Ξέχασαν για άλλη μια φορά τις υποσχέσεις τους. Αδιάφοροι κι ασυγκίνητοι, έδειχναν βόναυσα τη Λευτεριά. Ήταν τότε που ένα απέραντο σάβανο απλώθηκε από τη Θράκη ως τον Καύκασο,

από τον Πόντο ως τις δυτικές ακτές της Μικράς Ασίας. "Μνήσθητι, Κύριε, ό,τι εγεννήθησαν ημίν επίβλεψον και ιδέ τον σνειδισμόν ημών. Κληρονομία ημών μετεστράφη αλλοτριούς, αι οικί ημών ξένοις. Ορφανοί εγεννήθημεν, ουχ υπάρχει πατήρ, μητέρες ημών ως αι χήραι". Αυτόν τον ίδιο θρήνο, πιστεύω, θα επαναλάμβανε ο προφήτης Ιερεμίας και για τους Έλληνες της "καθ' ημάς Ανατολής" αν ζούσε στα χρόνια εκείνα της Γενοκτονίας.

Κι η αυλαία της πιο αποτρόπαιας τραγωδίας, η οποία συντελέσθηκε από τους Νεότουρκους του Κεμάλ και με τον άθλιο εμπαιγμό των "φίλων" και "συμμάχων" μας, έκλεισε με το παράπονο του Ελληνισμού της "καθ' ημάς Ανατολής": "Ήλί, Ήλί λαμά σαβαχθανί," Θεέ μου, Θεέ μου τι με εγκατέλειψες;

"Τετέλεσται"! Ένας ολόκληρος λαός ξεπατρίστηκε! Μια γωνιά του Ελληνικού Ελληνισμού ερημώθηκε!

Όμως, ο Ελληνισμός του Πόντου, της Μικράς Ασίας και της Θράκης επέζησε. "... η Ρωμανία κι αν πέρασεν, ανθεί και φέρει κι άλλο..."

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

1. Σ' όρωμα σ' πα μη πας εκες...

Είνας χαλαϊτζής 'ς σο Σεμέν, επήρην σουμάνατ' είναν τσιράχ' μικρόν, οχτώ χρονών. Εκείνος εχαλαϊώνεν κι ο τσιράχ' εφύσανε το μαχάν. Έναν πουρνόν λέει ο τσιράχ' τον μάστοραν ατ':

- Πάσα, απόψ' είδαν έναν όρωμαν.
- Χαϊρ-όλα, πουλίμ ντο όρωμαν είδες, ερώτεσεν ε-κείνος.
- Πάσα, είπεν ο παιδάς, είδα τει εξέβα'ς έναν γασ' απάν' και ολίγον κι άλλο 'α' ρουζα κ' εσκοτούμ'νε.
- Ζητ! Εδέκεν ατον έναν σαμαρέαν ο χαλαϊτζής.
- Ντο κρούσ'με; Είπεν ατον ο παιδάς.
- Νέπαι, κόπρον εράεουσ εκές;
- Γιок, πάσα, 'ς, σ' όρωμα μ' επήγα, είπα σε.
- Νέπαι, ξαν λέει ατον ο χαλαϊτζής, 'ς σ' όρωμα σ' πα μη πας εκ' εκέσ'. Δαβόλ συνεργίαν πας ρούεις και σκοτούσαι κ' επέκει ντ' α λέγω τη μάνα σ';

2. Ο κούκον για τ' εμέν ελάλεσεν

Δύο νομάτ' χωρέτ' γειτονάδες επήγαν να κόφτ' νε ξύλα. Προτού να εμπαινε σ' ορμάν, ελάλεσεν ο κού-

Η ΜΑΤΣΟΥΚΑΤΣΑ 'Σ ΣΟ ΚΡΕΝΙΝ

κον. Τη κούκου τη λαλίαν καλόν κι' είχαν ατο.
- Για τ' εσέν ελάλεσεν ο κούκον, είπεν και ο άλλος.
Σ' από απάν, γιοκ για τ' εσέν, γιοκ για τ' εμέν, επτάσταν, εντώκαν επέραν και επήγαν σον αγκαλετόν.

Κάθα εις εφάισεν, τον Κατήν να καταδικάζ' τον άλλον. Ο Κατής εξυπνος έτον, εσέγκεν και τα παρόπα, ετέρεσεν το κιτάπ'ν ατ', ενούντσεν τεά, ολίγον και είπεν ατς: "Ο κούκον ναι για τ' εσέν ελάλεσεν και να για τ' εκείνον, ο κούκον για τ' εμέν ελάλεσεν, δεβάτεν σο καλόν εσουμ".

3. Παραμύθι Τραπεζούντας

Κάτα, θώπεκας, αλεπόν και άρκος εσυμφώνεσαν τ' έναν την ημέραν εις να φέρ' κυνήγ (κυνήγι) και τρώγνε και οι άλλ' καιτ' άλλο ετέρον. Καθείς επή γεν έφερην και έρθην η σειρά και σην κάταν. Σπ' επέγονεν η κατά κ' εκείνε παλ' περούν ατεν, σον αέραν πουλίμ επίασεν.

"Παιδιά, σον αέραν πουλίμ επίασεν, εμάς ύρται τρώει φοούμαι, ας φεύσμε, είπεν ο θώπεκας". "Εγώ, είπεν αλεπόν, κι φεύω αθά σα χορτάρια θα κρυφκούμαι".

Αρκόν παλ' εξήβεν σο δέντρον. Ο θώπεκας εφήκεν και έφυνεν και απουμακρά τερεί. Αλλομίαν εγύρισεν η κάτα και οιτ' είχαν κ' έρτουν και σιτ' ενούντζεν γιατί κανένα κ' έλεπεν. Σα σαχτάρια καικά εφτέμθεν αφοράχτα Τέρ' εσύ ατότες! Αχπαρέται αλεπόν και δι ατο δρόμον, τρομάζ' η κάτα και λαγκεύ' σο δενδρόν, ξαφνιάσκεται άρκον και ρούζ' αφκά. "Όχ εκούϊξεν απούμακρα κι ο θώπεκας, εγώ κ' είπα σας παιδιά, ας φεύομε";

Λεξιλόγιο

1. εγδί= γουδί
2. έννεφος= ξύπνιος
3. ελάδ= λάδι
4. ελάλνα= οδήγησα
5. ελάχμαζα= λαχάνιαζα
6. έλεα= έλεγα
7. έλεθα= άλεθα
8. ελίβωσεν= συννέφιασε
9. έλιζα= αλάπιζα
10. έλλαξα= άλλαξα
11. έλμεγα= άρμεγα
12. ελούστα= λούσπηκα

"ΣΩΣΟΝ ΚΥΡΙΕ ΤΟΝ ΛΑΟΝ ΣΟΥ ΚΑΒΕ 'ΚΙ ΘΕΛΩ.."

'ναν ημέραν, αθά και πενήντα χρόνια εμπροστά, ο Πρωτόποπας του Σουρμενή, ο Ποπαγιώρς, εκάθοντε σ' έναν καφενειόν του Χανή και έπι-νεν την καβέν ατ. Σ' από απάν εσέβεν 'ς σο καφενειόν ο Μεξεζιότες ο ποπός, ο Ποπαγιώρς ο μικρόν και έκατσεν 'ς σο γιαν ατ.

- Καλά ντο έρθες, λέει ατον ο Πρωτόποπας, εσέν εράεβα! Τη Δευτέρα θα πάγω σην Τζς σον παρχάρ και ντο έρται η Πεφτ έχομε μνηοστασία να πας να φωτίζεις και του Τσικολή.

- Καλόν, είπεν ο μικρόν ο Ποπαγιώρς, και αστ' εκάτσεν ελίγον κι' άλλο, εσκώθεν να πάει 'ς σο σπίντ' ατ'.

Σο δρόμον είδεν ατονα ο ποπ' Αναστάσης τη Καρακντοής. Ατός πάλ' επαράκάλεσεν ατονα να φωτίζ' το χωρίον ατ' ν' επήγνεν κι' ατός σην Πογαλού σον παρχάρ.

- Καλόν, είπεν και σ' ατόνα, άμα τι δεν 'κι είπεν ατον ντο θα φωτίζ', και του Τσικολή.

Έρθεν η Πεφτ, εσκώθεν σύμπιρνα εφώτισεν ληγορτά ληγορτά τη Μεξεζή το χωρίον' απ' ύστερα τρεχτά - τρεχτά εφώτισεν τη Τσικολή και έναν ώραν εθέλναμε σο μεσημέρ' αντά επρόφτασε και σου Καραπντοή.

Ερχίνεσεν ασά Χατζηπανάντινα τ' οσπίτια, ας' ένα την πόρταν εμπαι-νεν και ας' άλλο έβγαίνεν, έφτασεν του Κιλίτζ' τ' οσπίτ' ασήν πόρταν απάν ερχίνεσεν να ψάλ': "Σώσον Κύριε τον λαόν σου". Η Παρθένα του Κιλί-τζάμον ντ' έκούσεν την λαλίαν ατ' έβαλεν την τζεζέβ' σ' οτζάκ να φτιάει α-τονε καβέν. Ο ποπός εστοχάστεν ατενα και για να μη πάν' καιρόν, σο ψάλσιμον ανάμεσα λέει ψαλλά "καβέ 'κι θέλω... και ευλόγησον την κληρο-νομίαν σου".

Η Παρθένα εγροϊκ' σεν ντ' αληγορεί ο ποπός για να προφτάν' και ά-μον ντ' εδώκεν σο χέρν' ατ το πέντε καπικώ ο ποπός αμάν ερούξεν εξ και σην αυλαίαν ετελειώσεν το τροπάρ' "...δία του Σταυρού σου πολίτευμα".

Σ' ενάμ'ς ώραν, απάν - αφκά εποϊκεν του Κρακντοή, οσπίτ' αφώτιγον 'κι εφήκεν, εκατήβεν σο Χαν, έστειλεν επήρην ασό σπίντ' ατ' τ' αναλαγά-δια τ', εξήβεν σην Ασσού και επρόφτασεν έψαλεν και σην κανόνα, επ' ε-κει πάλ' επήρην το ψαλλικόν ατ', κι άστ' εκλώσεν ση Ψεξεζή επρόφτασεν ένοιξεν ως του βραδύ οχτώ κολοκυνθή φωλιδία και ροκόπησεν και εδιπλά-ρησεν την ποταμέαν ατ'.

Αοίκος προκομμένος και αληγορτός άμον ανιμίδα ποπός έτονε ο μα-καρίτες. Λαφρόν η νύχτα τ'.

ΣΤΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΝΑΟ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

Ομιλία για την ημέρα μνήμης της γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου από τον κ. Ανδρέα Ταταρίδη

"Πανοσιολογιώτατε
Ευλαβείς ιερείς,
Αξιότιμοι Κύριοι Εκπρόσωποι των Αρχών και Υπηρεσιών του νομού μας,
Κυρίες και Κύριοι,
"ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ !"
Θα φανεί, ίσως, λίγο εγωιστικό, αλλά δεν είναι, διότι απλούστατα απηχεί την πραγματικότητα.

Όντως, η πατρίδα μας, η Ελλάδα μας, έχει μια πλούσια Ιστορία, όπου οι σελίδες της είναι γεμάτες ηρωισμούς και θυσίες!

Τίνα πρωτοθυμηθεί κανείς; Την πολιορκία του Μεσολογγίου; Τη σφαγή της Χίου; Το ολοκαύτωμα του Αρκαδίου; Το ολοκαύτωμα της Νάουσας; Το ηρωικό Σούλι; Για να αρκεστούμε σ' αυτήν τη μικρή δειγματοληπτική αναδίφηση.

Επομένως, ορθότατα πράττουσα η ελληνική πολιτεία, εορτάζει μεγαλο-πρεπώς τις επετείουσ αυτών των γεγονότων, διότι είναι γεγονότα υψίστης εθνικής και ιστορικής σημασίας, τα οποία αξίζει τον κόπο να τα τιμούμε και να τα δοξάζουμε δεόντως, διότι έτσι σφυρηλατείται η Εθνική Ιδέα και ενισχύεται η Εθνική Μνήμη!

Και βεβαίως, μια οποιαδήποτε εθνική μας επέτειος, για να έχει απήχηση στο κοινό, πρέπει να υλοποιείται με ανάλογο πρόγραμμα, το οποίον θα ενεργοποιήσει κλήρον, αρχές, σωματεία, σχολεία, λαόν σε μια σειρά τιμητικών εκδηλώσεων, ως δοξολογίες στις εκκλησίες, παρελάσεις ένστολων και μη, καταθέσεις στεφάνων εις ηρώα πεσόντων, ομιλίες, εκθέσεις, θεατρικές παραστάσεις, αθλητικούς αγώνες κ.π.ά.

Όμως υπήρξε μιά -ας μου επιτραπεί η έκφραση - παράλειψη από μέρους της πολιτείας προς τους Ποντίους.

Οι Πόντιοι, όπως και οι άλλοι Έλληνες της Μ.Ασίας και της Καππαδοκίας, είναι ιστορικά βεβαιωμένοι, ότι ήσαν ριζωμένοι από αιώνες στις πατρογονικές εστίες των αλησμόνητων πατρίδων της Ανατολής.

Αλλά φαίνεται ήταν θέλημα Θεού, αυτός ο Ελληνισμός, των πιο πάνω πατρίδων να εξολοθρευτεί βαναύσως και ασπλάχνως από τους Τούρκους. Κι όσοι κατόρθωσαν να επιζήσουν να έλθουν, ως πρόσφυγες στη Μητέρα Πατρίδα Ελλάδα, αληθινά σωματικά και ηθικά ράκη.

Είναι δε κοινό μυστικό ότι ο μοιραίος άνθρωπος, που επεδίωξε και επέτυχε τον εξολοθρευμό και τον ξεριζωμό των Ελλήνων από τις αλησμόνητες πατρίδες των, ακούει στο όνομα Κεμάλ Μουσταφά. Φυσικά για τους Τούρκους στάθηκε ο Ατατούρκ, δηλαδή ο πατέρας τους, ο αναμορφωτής τους. Για μας υπήρξε ο σκληρός και αμειλικτος διώκτης μας! Κατάφερε βεβαίως να αναδιοργανώσει το στρατό του, αλλά ταυτόχρονα κατάφερε να εμψυχήσει στους συμπατριώτες του τον άκρατο φανατισμό καθ' ημών, ενώ ταυτόχρονα ενίσχυε παντοιοτρόπως την δράση των άτακτων (Τσετών), ειδικθέστερος

Συνέχεια στη σελ. 8

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

Γωνία 16ης Οκτωβρίου - Διός

Τηλ. (23310) 28.356 - Βέροια - ΤΚ 59100

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΜΕΛΕΤΙΔΗΣ

Οικονομολόγος - Συγγραφέας

Θουκυδίδη 2 - Τηλ. (23310) 25.282

Βέροια (ΤΚ 59100)

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

Γωνία 16ης Οκτωβρίου - Διός

Τηλ. (23310) 28.356 - Βέροια - ΤΚ 59100

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

6 ευρώ

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΑΦΟΙ ΠΑΤΣΙΚΑ Ε.Ε.

ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 10 -

ΤΗΛ. (23310) 66.913 - 61.160

FAX (23310) 66.979

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΤΗΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΠΟΝΤΙΑΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

Με την ευκαιρία της συνόδου κορυφής των αρχηγών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Επιτροπή Νεολαίας της ΠΟΠΣ πραγματοποίησαν συνέδριο νεολαίας με θέμα "Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση -Ελλάδα -Τουρκία: προοπτικές και προϋποθέσεις" στις 20 και 21 Ιουνίου 2003 στη Χαλκιδική, Βέροια και την Κατερίνη, με τη συμπαράσταση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Χαλκιδικής, Ημαθίας και των Δήμων Βέροιας και Κατερίνης.

Στο συνέδριο, συμμετείχαν 200 εκπρόσωποι νεολαίων και φορέων ποντιακών σωματείων από την Ελλάδα και το εξωτερικό (την Κύπρο, τη Γεωργία, ΗΠΑ-ΚΑΝΑΔΑ κ.ά) ξεκίνησε στις 20/6 Χαλκιδική. Συνεχίστηκε την Παρασκευή στην Αντωνιάδειο Στέγη Γραμμάτων & Τεχνών, στη Βέροια, με θέμα της πρώτης συνεδρίας "Πολιτικές και πολιτιστικές υποδομές της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης - Ανθρώπινα Δικαιώματα". Σημαντική ήταν η παρουσία επισήμων και παραγόντων τόσο της Βέροιας, όσο και της Κατερίνης, ενώ χαιρετισμούς στην Βέροια έκαναν, ο Νομάρχης Ημαθίας, κ. Ι. Σπάρτης, ο Αντινομάρχης κ. Κ.Καραπαναγιωτίδης, ο Δήμαρχος Βέροιας κ. Χ. Σκουμπόπουλου, Βουλευτές, ο πρόεδρος της ΠΟΠΣ κ. Σ. Τανιμανίδης, ο συντονιστής της Επιτροπής Νεολαίας κ. Π. Αδαμίδης. Το συνέδριο τήρησε με την παρουσία του επίσης ο εκπρόσωπος της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Ποντιακών Σωματείων.

Στην κεντρική εισήγηση της Επιτροπής Νεολαίας από τον κ. Βασίλη Ασβεστά, μέλος της Νεολαίας της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας, με θέμα "Ποντιακή Νεολαία και Ευρωπαϊκό όραμα: από το παρελθόν στο παρόν", οι νέοι δήλωσαν: "Ζώντας κάτω από το βάρος της φρικαστικής μνήμης της γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου που συντελέστηκε με την ανοχή των τότε "ισχυρών της γης", των τάχα προστάδων δυνάμεων, της τότε Κωνσταντίας των Εθνών, με το αίμα 353.000 χιλιάδων προγόνων μας να μην αφήνει ακόμη την γη του Πόντου να "στεγνώσει, ξέρουμε καλά τι οφείλουμε να κάνουμε τούτη την κρίσιμη στιγμή.

Οφείλουμε σ' όλους εκείνους, αλλά και σε κάθε ανθρώπινη ύπαρξη που κινδυνεύει να προστεθεί ως ένας σκέτος αριθμός σ' αυτό που τόσο αδιάντροπα ονόμασαν "παράπλευρες απώλειες", να απεπαχθούμε στα σχέδια τους. Κι αν στα όπλα τους έχουν συμπεριλάβει αυτό το άθλιο όραμα της "παγκοσμιοποίησης -καρικατούρας", εμείς θα το εμποδίσουμε να υλοποιηθεί τα ιερά και τα όσα μας, που είναι τα δικά μας όπλα και των άλλων λαών, φίλων και μη.

Μαζί με εκατομμύρια νέων από όλη την Ευρώπη ονειρευόμαστε και αγωνιούμε για ένα καλύτερο μέλλον. Πιστεύουμε στην Ενωμένη Ευρώπη. Οραματιστήκαμε μια Ευρώπη δίχως σύνορα, δυνατή και ικανή να προσφέρει ευημερία και ίσες ευκαιρίες ανάπτυξης σε κάθε άτομο αλλά και κάθε λαό που κατοικεί στη γη της."

Εξαιρετικό ενδιαφέρον παρουσίασαν οι εισηγήσεις του κ. Ιωάννη Κοκκιώδη, Ευρωβουλευτή του ΠΑΣΟΚ με θέμα: "Η πρόσφατη έκθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας", του κ. Χρήστου Φώλια, Ευρωβουλευτή της ΝΔ με θέμα "Ελλάδα - Τουρκία, προϋποθέσεις

και προοπτικές επιχειρηματικής συνεργασίας" και του κ. Αλέκου Αλαβάνου, Ευρωβουλευτή του Συνασπισμού, με θέμα "Ευρωπαϊκή Ένωση και τουρκικές σχέσεις ενόψει του 2004". Οι Ευρωβουλευτές δεσμεύτηκαν να βάλουν τα θέματα στις κοινοβουλευτικές τους ομάδες για συζήτηση, όπως να αποστείλουν πρόσκληση στην Επιτροπή Νεολαίας της ΠΟΠΣ για να παρουσιάσουν τα θέματα τους:

- Σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των χιλιάδων ποντιόφωνων Μουσουλμάνων στην Τουρκία.

- Το θέμα της διεθνοποίησης της ποντιακής γενοκτονίας.

- Τα προβλήματα που οι Έλληνες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης αντιμετωπίζουν είτε ως πολίτες της Ευρώπης στην Ελλάδα όπου έχουν εγκατασταθεί τότε στην πρώην Σοβιετική Ένωση, παραμένουν εκεί κ.α.

Η πρώτη συνεδρία ολοκληρώθηκε με την σύντομη παρουσία του χορευτικού συγκροτήματος της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας, ενώ στη συνέχεια οι σύνεδροι ανέβηκαν στην ιερά Μονή της Παναγίας Σουμελά στην Καστανιά Βερμίου, όπου στους ήχους της ποντιακής λύρας και παραδοσιακών τραγουδιών των αδελφών Ζαπουνιδή, διασκέδασαν και φιλοξενήθηκαν.

Το Σάββατο στις 12.00 στο Συνεδριακό Κέντρο του Δήμου Κατερίνης, πραγματοποιήθηκε η δεύτερη συνεδρία με θέμα "Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και Νεολαία: Προβλήματα και Προβληματισμοί", που ξεκίνησε με χαιρετισμό του Δημάρχου Κατερίνης κ. Ι. Αμειρίδη.

Εξαιρετικό ενδιαφέρον είχαν οι εισηγήσεις του κ. Γιώργου Σαγιάδη, εκπροσώπου των Νεοπροσφύγων της Επιτροπής Νεολαίας, με θέμα "Ποντιακή Νεολαία από την πρώτη ΕΣ-ΣΔ", της κ. Κυριακής Καριανού, Εργασιακής Ψυχολόγου με θέμα: "Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση: Οι προκλήσεις της αγοράς εργασίας" και του κ. Γιάννη Παικιλιδή, υπεύθυνου του Κέντρου Πληροφόρησης Νέων του Δήμου Κατερίνης, με θέμα "Νεολαία και Μη Κυβερνητικοί Οργανισμοί". Το συνέδριο ολοκληρώθηκε με

την έκδοση των συμπερασμάτων και σχετικού ψηφίσματος που θα προωθηθεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στους αρχηγούς των χωρών της Ε.Ε. και στην Ελληνική Κυβέρνηση και τα κόμματα, ενώ προτάθηκε και ομόφωνα αποφασίστηκε να πραγματοποιείται κάθε χρόνο συνέδριο νεολαίας από την Επιτροπή Νεολαίας της ΠΟΠΣ και τα σωματεία - μέλη της.

Για το Γραφείο Τύπου
Γρηγοριάδου Ρίτα

Επιστολή από τη Ζάκυνθο

Ζάκυνθος 15/5/2003

Αγαπητέ "Αργοναύτη"

Έλαβα με το σύγχρονο επικοινωνιακό μέσο (=courier) το τιμητικό ενθύμιο, το οποίο, μαζί με άλλους επιφανείς Βεροιώτες και μη, μου απένειμε η Εύξεινος Λέσχη Βέροιας, καθώς και μια κασέτα, στην οποία αποτυπώθηκε ζωντανά η όλη τελετή της απονομής.

Δυστυχώς, δεν μπόρεσα να παραβρεθώ σ' αυτήν (ως είδα και άκουσα στο βίντεο) ανεπανόλητη εκδήλωση της Ε.Λ.Β. και εξήγησα τους λόγους της απουσίας μου.

Ωστόσο, ευχαριστώ από καρδιάς το Δ.Σ. της Ε.Λ.Β. που είχε την καλοσύνη να μου στείλει και το τιμητικό αυτό ενθύμιο, το τόσο ωραίο από καλλιτεχνικής απόψεως και τόσο συγκινητικό δι' εμέ από απόψεως χαρακτηρισμών προς την ταπεινότητά μου!

Ευχαριστώ, αλλά και συγχαίρω ταυτοχρόνως, διότι διεπίστωσα, χάρη στη σύγχρονη τεχνολογία (=κασέτα, βίντεο), ότι στην Εύξεινο Λέσχη γίνεται σοβαρή και υπεύθυνη δουλειά, που αποβλέπει στη συνέχεια του ποντιακού ιδεώδους! Εύγε σε όλους! Μακαρίζω τη Βέροια που έχει τόσο δραστήριους ποντίους!

Είμαι ευγνώμων στην Ε.Λ.Β.!

Τ' εμέτερος

ΑΝΔΡΕΑΣ ΕΛ.ΤΑΤΑΡΙΔΗΣ
Πολιτικός Συντάχης

Εις τιμήν και μνήμην

ΠΑΥΛΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΠΟΥΛΟΥ

Κ' οι καλοί πρέπει ν' ανυμνούνται

με τα ομορφότερα τραγούδια, γιατί

μονάχα τούτο την θάνατη φτάνει τιμή,

ενώ πεθαίνει, σαν σιωπηθεί, τ' όμορφο έργο

(Πινδ. Εγκώμ. Μετάφραση)

Εάν ο υψιπέτης Πίνδαρος, σ' ένα από τα Εγκώμιά του, έκρινε, ότι πρέπει να επαινούνται με τους ωραιότερους ύμνους οι "εσθλοί", οι άθλοι και ζώντες ακόμα, για να μη λησμονηθούν τα λαμπρά τους έργα, πόσο περισσότερο επιτακτικό είναι το καθήκον αυτό για τους άξιους εκείνους, οι οποίοι αποχαιρέτησαν τον κόσμο αυτοί και πτερούγισαν στην αιωνιότητα, "ένα πάντων εσθίων των ευφρανομένων η κατοικία".

Ενας από εκείνους τους "εσθλούς" (άθλους), για τον οποίο χαράσσονται οι λίγες αυτές γραμμές "εις μνήμην και τιμήν", υπήρξε και ο αείμνηστος συνταξιούχος δάσκαλος, ΠΑΥΛΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΠΟΥΛΟΣ, που στις 6 Ιουνίου του 2003, μετέστη εκ του κόσμου τούτου. Το δε Σάββατο, 7 Ιουνίου, εψάλη η εξόδιος ακολουθία του στον Ιερό Ναό Αγίου Αντωνίου Βεροίας.

Ο αγαπητός ΠΑΥΛΟΣ γεννήθηκε στο ορεινό χωριό της Μικρής Σάβνας Βέροιας μπροστά από 71 χρόνια.

Ο φίλος ΠΑΥΛΟΣ είχε το χάρισμα να δημιουργεί μόνο φίλους, ενώ υπήρξε λατρευτός σύζυγος και στοργικός πατέρας.

Η σταδιοδρομία του, ως δασκάλου, υπήρξε ένα λεπτούργημα ιερό και μια προσφορά αλόθιμη στο βιωτό της παιδείας και της αγνής και αμάρταρης, κατά τον Κάλβο, αρετής.

Διέθετε ένα πλούσιο εσωτερικό κόσμο και κάλλος ψυχής. Χαρακτήρας σκεπτικός, νηφάλιος, προκείμενος από το Θεό, με άπειρη αγάπη

και καλοσύνη στο συνάνθρωπο. Ήταν απλός, ευθύς και ειλικρινής. Διακατεχόταν από αισθήματα πατριωτισμού και είχε βαθιά λατρεία στην πίστη των πατέρα του.

Ήταν λάτρης της ιδιαίτερης πατρίδας των γονιών του, της μαρτυρικής και ηρωικής Επτάκωμης Σάβνας του Πόντου. Κάθε τι που γραφόταν για τον Πόντο και την ιστορία του, τον τραβούσε, τον συγκινούσε, τον σαγηνεύε.

Το δε εκπαιδευτικό - αναγεννητικό έργο, που υπάρχει στη Μικρή Σάβνα φέρει τη δική του σφραγίδα.

Το νήμα της ζωής του, που κόπηκε απρόσμενα, έβληψε όχι μόνο τους οικείους, τους συγγενείς, τους συγχωριανούς, τους φίλους, τους συνδελφούς του, αλλά και τη μικρή κοινωνία της Βέροιας, όπου κατοικούσε με την αγαπημένη οικογένειά του.

Εφυγε, ο αγαπητός φίλος, ΠΑΥΛΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΠΟΥΛΟΣ, από κοντά μας. Δεν μπορούμε όμως να ξεχάσουμε την ήρεμη έκφρασή του, το χαρούμενο χαμόγελό του και τα μετά από περίσκεψη λόγια του.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα της Βέροιας, που τον σκεπάζει. Αιώνια του η μνήμη.

Γιάννης Μελετιδής

"ΛΑΟΣ" 13.6.2003

Κατά το Συνέδριο της 20ης Ιουνίου

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΤΗΣ Π.Ο.Π.Σ. κ. Βασίλη Ασβεστά

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας και η νεολαία της καθώς κι εγώ προσωπικά, ως ένας από τους εκπροσώπους της Επιτροπής Νεολαίας της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Ποντιακών Σωματείων, σας καλωσορίζουμε στην Βέροια, στα πλαίσια του Συνεδρίου, που διοργανώνει η επιτροπή νεολαίας της ΠΟΠΣ.

Ως απόγονοι των Αρχαίων Ελλήνων και του Μεγάλου Αλέξανδρου, που γεννήθηκε εδώ δίπλα μας στη Βεργίνα και τίμησε όσο κανείς άλλος το γένος των Μακεδόνων, γνωρίζουμε καλά πως η σημερινή μας ταυτότητα ως Ευρωπαίων Πολιτών δεν μας αποδυναμώνει ως συνεχιστές της ένδοξης και μακραίωνης ιστορίας του αρχαίου Ελληνικού Πνεύματος.

Επίσης δεν φοβόμαστε να καταδείξουμε την στενή μας συγγένεια με των Εγγύς Ανατολή, που για πολλούς από εμάς αποτελεί την "μητέρα γη" των παππούδων μας (Μικρασία, Ανατ. Θράκη, Πόντος).

Η επίγνωση της βαριάς ιστορικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς είναι παρούσα για τον κάθε Έλληνα από τη στιγμή της γέννησής του. Όπως και το χρέος του να την διατηρήσει ανέπαφη στο χρόνο και να την μεταλαμπαδεύσει απόφα στις επόμενες γενιές ως γλώσσα, ήθη, έθιμα, παιδεία, ιδεώδη, θρησκεία.

Το χρέος αυτό, υπήρξαν περίοδοι που ήταν δύσκολο κι επικίνδυνο να εκπληρωθεί. Μα η ελληνική συνείδηση, η λεβεντιά της ψυχής και το αδάμαστο ελληνικό θάρρος, ξεπερσσαν κάθε ανθρώπινο εμπόδιο και έπεισαν και τον πλέον δύσπιστο κριτή της αυθεντικότητας και το μεγαλείου του ελληνικού πνεύματος.

Σήμερα που οι μάχες δεν κερδίζονται πια από ήρωες στο πεδίο της μάχης, αλλά από τεχνοκράτες και όπλα υπεροχής, η ανάγκη να διατηρήσουμε την επίγνωση της "γενιάς μας" αλλά και να εκπληρώσουμε το χρέος "διαφύλαξης της ελληνικότητας μας" αποκτούν ιδιαίτερη σημασία.

Στο όνομα της Παγκοσμιοποίησης και της επικράτησής μιας και μόνης κουλτούρας, μιας και μόνης ιδεολογίας, αυτής του κέρδους και του ελέγχου από τους ισχυρούς του πλανήτη, είναι εύκολο να λυγίσουν ηθικές αντιστάσεις και συνειδήσεις.

Εμείς όμως με την δύναμη της ψυχής μας, τις παραδόσεις, τα ήθη, τα έθιμα, τους χορούς και τα τραγούδια μας, είμαστε ακόμη εδώ.

Μικροί αλλά δυνατοί, σεμνοί αλλά περήφανοι, αθόρυβοι αλλά αποτελεσματικοί και κυρίως οραματιστές, ενός κόσμου ειρηνικού, μονιασμένου, που όμως επιτρέπει την διαφορετικότητα κι αφήνει περιθώρια για έκφραση των ιδιαίτερων πολιτισμικών και ιδεολογικών χαρακτηριστικών κάθε εθνικής ή φυλετικής ομάδας.

Δεν είμαστε ένας φορέας πολιτισμού μόνο, που έχει ως στόχο την διάδοση και διάσωση των τραγουδιών και των χορών των προγόνων μας, είμαστε ένα ζωντανό υγιές κοινωνικό κύτταρο, που θέλει ζωτικό χώρο και ελευθερία έκφρασης. Και ταυτόχρονα διαθέτει το δυναμισμό και την τόλμη να τον διεκδικήσει και να αγωνιστεί γι αυτό.

Απόψε ενώνουμε τη φωνή μας μ' αυτή των χιλιάδων διαδηλωτών που ξεχύνονται στους δρόμους της Θεσσαλονίκης, διαδηλώνοντας με συνθήματα εναντίον του Ιμπεριαλισμού, υπέρ μιας εναλλακτικής παγκοσμιοποίησης, ενός άλλου κόσμου από αυτόν που κάποιιο δημιούργησαν χωρίς εμάς για μας.

Λέμε όχι στον ύπουλο ρατσισμό, που προωθείται μέσα από αυτό το μοντέλο παγκοσμιοποίησης, που το μόνο όραμα που προωθεί με την βοήθεια των κατευθυνόμενων ΜΜΕ είναι αυτό της ισοπέδωσης των ανθρώπων, ως οντοτήτων και των πολιτισμών ως εθνότητων.

Αναρωτιόμαστε πώς με τόση έπαρση αυτοχρήστηκαν δικαστές, ρυθμιστές, ηγέτες.

Αναρωτιόμαστε πώς έχουν την αναίδεια να καταπατούν και να ακυρώνουν θεσμούς και διεθνείς συνθήκες κι αποφάσεις, όπως του ΟΗΕ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αναρωτιόμαστε πώς με τόσο φαιδρές δικαιολογίες, και με τίμημα χιλιάδες αθώες ανθρώπινες ζωές, στηρίζουν άνομους πολέμους και επεκτατικά σχέδια στο όνομα μιας και μόνης αξίας, αυτής του κέρδους.

Ζώντας κάτω από το βάρος της φρικιαστικής μνήμης της γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου που συντελέστηκε με την ανοχή των τότε "ισχυρών της γης", των τάχα προστάτιδων δυνάμεων, της τότε Κοινωνίας των Εθνών, με το αίμα 353.000 χιλιάδων προγόνων μας να μην αφήνει ακόμη την γη του Πόντου να στεγνώσει, ξέρουμε καλά τι οφείλουμε να κάνουμε τούτη την κρίσιμη στιγμή.

Οφείλουμε σ' όλους εκείνους, αλλά και σε κάθε ανθρώπινη ύπαρξη που κινδυνεύει να προστεθεί ως ένας σκέτος αριθμός σ' αυτό που τόσο αδιάντροπα ονόμασαν "παράπλευρες απώλειες", να αντιπαχθούμε στα σχέδια τους. Κι αν στα όπλα τους έχουν συμπεριλάβει αυτό το άθλιο άρμα της "παγκοσμιοποίησης - καρικατούρας", εμείς θα το εμποδίσουμε να ισοπεδώσει τα ιερά και τα όσια μας, που είναι τα δικά μας όπλα και των άλλων λαών, φίλων και μη.

Δεν είμαστε εθνικιστές, ούτε μηδενιστές, ούτε ξενόφοβοι

Ξέρουμε πως μπορούμε να ζήσουμε δίπλα, δίπλα, μέσα στις ίδιες πόλεις, στις ίδιες γειτονίες, αρμονικά με ανθρώπους άλλων φυλών και εθνοτήτων.

Μπορούμε να σεβαστούμε τη διαφορετικότητα να αγωνιστούμε για την ομόνοια και την ειρήνη και να υπηρετήσουμε την ελευθερία, τη συνεργασία, τη διεθνή αλληλεγγύη. Δεν μας φοβίζει η ελεύθερη διακίνηση ανθρώπων, ιδεών και αγαθών. Τα ύποπτα σχέδια μιας μονοκρατορίας, αυτής των ισχυρών της γης, έναντι των άλλων, των αδύναμων είναι αυτά που μας κάνουν καχύποπτους και αντίθετους. Μαζί με εκατομμύρια νέων από όλη την Ευρώπη ονειρευόμαστε και αγωνιούμε για ένα καλύτερο μέλλον.

Πιστέψαμε στην Ενωμένη Ευρώπη. Οραματιστήκαμε μια Ευρώπη δίχως σύνορα, δυνατή και ικανή να προσφέρει ευημερία και ίσες ευκαιρίες ανάπτυξης σε κάθε άτομο αλλά και κάθε λαό που κατοικεί στη γη της.

Τώρα που η συνεχής διεύρυνση της τείνει να συμπεριλάβει στους 'κόλπους της σχεδόν όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ηπείρου, είναι κρίμα να υπάρχει τόσος σκεπτικισμός και καχυποψία στο κατά πόσο το όνειρο γίνεται πραγματικότητα.

Είναι αυτή η καχυποψία που αφήνει αναπάντητα ερωτηματικά όπως:

Στη σύγχρονη τούτη Βαβέλ θα μπορούσαμε άραγε να χτίσουμε έναν πύργο συνεννόησης και αποδοχής όλων, θα ανοίξουν καινούργιοι ορίζοντες για τους νέους; Θα μπορέσουν να απασχοληθούν τα εκατομμύρια των ανέργων;

Θα υπάρξει σεβασμός της πολιτιστικής κληρονομιάς του κάθε λαού;

Το νέο Ευρωπαϊκό σύνταγμα που προετοιμάζεται κατά πόσο θα μπορέσει να εξασφαλίσει ισοτιμία για όλους;

Θα μπορέσει η διευρυμένη Ευρώπη να καθιερώσει ένα ισχυρό νόμισμα και να σπάσει την κυριαρχία των ΗΠΑ;

Επικεντρώνοντας τώρα σημειώνουμε ότι το κυρίαρχο πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε είναι η ανεργία.

Διαισθανόμαστε ότι από ελλιπή πληροφόρηση δεν επωφελούμαστε από κοινοτικά προγράμματα, είτε εκπαιδευτικού, είτε επαγγελματικού περιεχομένου, με αποτέλεσμα να επιστρέφονται ανεκμετάλλευτα κονδύλια που είναι διαθέσιμα για την Ελλάδα και αφορούν την προώθηση στην εργασία των νέων ανέργων.

Καθημερινά κλείνουν μεγάλες επιχειρήσεις και μετακομίζουν σε χώρες του πάλαι ποτέ ανατολικού μπλοκ, για πιο φθηνά εργατικά χέρια, φέρνοντας σε απόγνωση εκατοντάδες ανέργων.

Αισθανόμαστε την μη ανταγωνιστικότητα των ελληνικών πτυχιών έναντι εκείνων των χωρών της Δυτικής Ευρώπης. Ζούμε στο πετσί μας την παγκόσμια οικονομική ύφεση, μην μπορώντας να αντιδράσουμε δραστικά.

Και σε όλα αυτά προσθέτουμε τον κοινωνικό αποκλεισμό και τον ρατσισμό της ελληνική κοινωνίας σε βάρος των συμπατριωτών μας από την πρώην ΕΣΣΔ.

Η προσοχή μας βέβαια δεν στρέφεται μονάχα στους παραπάνω τομείς.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ευαισθητοποιημένοι και μη, τιμώντας την καταγωγή μας και το βαρύ μας χρέος, ζητάμε τούτη την χρονική στιγμή περισσότερο από κάθε άλλη φορά, την διεθνή αναγνώριση και την καταδίκη αυτού του στυγερού εγκλήματος της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου από τις τότε τουρκικές κυβερνήσεις.

Η πρόσφατη διπλωματική αποτυχία της Τουρκοκυπριακής πλευράς να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ίσως ήταν ένα καλό μάθημα για την Τουρκία που την προτρέπει να αλλάξει την αδιάλλακτη στάση της.

Ένα πρέπει να είναι το σύνθημα μας "Η πράσινη γραμμή στη Λευκωσία και η μη αναγνώριση της Γενοκτονίας, χωρίζουν την Τουρκία από την Ευρωπαϊκή Ένωση".

Ίσως τούτη η στιγμή είναι η πιο πρόσφορη περίοδος για να ικανοποιηθούν τα δίκαια αιτήματά μας. Ας επιστρατεύσουμε λοιπόν όλες μας τις δυνάμεις αφήνοντας κατά μέρος τις εσωτερικές μας διαμάχες και ας δοθούμε σε αυτόν τον αγώνα, που είναι χρέος να τον δώσουμε στη μνήμη των χιλιάδων αθώων ψυχών που χάθηκαν βάρβαρα και άδικα στον αλησμόνητο Πόντο.

Κυρίες και κύριοι, όταν ολοκληρωνόταν αυτή εδώ η εισήγηση πληροφορηθήκαμε ότι το νέο Σύνταγμα της Ευρώπης που αυτή τη στιγμή ψηφίζεται από τους αρχηγούς στο Μαρμαρά, ξεκινά με τον ορισμό της δημοκρατίας από τον ιστορικό Θεουκυδίδη. Φαίνεται ότι η Ευρώπη εντόπισε τις ρίζες και το ιστορικό της παρελθόν στην αρχαιοελληνική παρακαταθήκη, και αποφάσισε να τις τιμήσει. Το γεγονός αυτό μας κάνει ιδιαίτερα περήφανους αλλά ταυτόχρονα μας οδηγεί στο να συνειδητοποιήσουμε και το καθήκον μας.

Αξιότιμοι Κύριοι Ευρωβουλευτές και όσοι άλλοι αξιόλογοι πολιτικοί άνδρες και γυναίκες παραβρίσκεστε σε αυτή την αίθουσα, σας καλώ όλους από τούτο το βήμα, ως ένας ταπεινός εκπρόσωπος της 4ης γενιάς των νεολαίων του Πόντου, προσφύγων στην ίδια τους την πατρίδα, να ενώσετε μαζί μας τις δυνάμεις σας, στην προβολή του Ποντιακού ζητήματος στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και να εξασφαλίσετε την εκπροσώπηση μας στους θεσμούς του, από επιτροπή των νεολαίων μας. Ελπίζω να σας έχουμε πρόθυμους αρωγούς και πολύτιμους συμπαρασάτες στο δύσκολο και επιτακτικό αγώνα μας.

Αγαπητοί συμπατριώτες, τέτοιες πρωτοβουλίες σαν τη σημερινή της νεολαίας των ποντιακών σωματείων, έτσι όπως αυτή οργανώνεται και εκφράζεται τόσο στα πρωτοβάθμια σωματεία, όσο και στην Πανελλήνια Ομοσπονδία Ποντιακών Σωματείων, δημιουργεί ελπίδες στους παλαιότερους ότι η ιστορία και η παρακαταθήκη δεν θα χαθεί και φορτώνει τις πλάτες μας με το καθήκον να συνεχίσουμε τις προσπάθειες που οι προγονοί μας άρχισαν. Έχοντας έντονη τη συνείδηση αυτού του καθήκοντος και θέλοντας να συνεχίσουμε, προτείνουμε τέτοια συνέδρια νεολαίας να επαναλαμβάνονται σε τακτά διαστήματα από την ΠΟΠΣ. Θα ήταν μάλιστα εξαιρετικά σημαντικό για τους νέους ποντιακής καταγωγής όλου του κόσμου, το ΣΤ Παγκόσμιο Συνέδριο Ποντιακού Ελληνισμού που θα πραγματοποιηθεί το 2004 στην Αθήνα, να είναι συνέδριο νεολαίας.

Ελπίζοντας πως οι προτάσεις μας αυτές θα προχωρήσουν σας ευχαριστώ πολύ.

Η Ρωμανία

κί' αν επέρασε

ανθεί και

φέρει κί' άλλο

ΑΠΟ ΤΗ ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ ΜΑΣ

Ο ΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΕΝΑ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΟ

Γράφει το μέλος της Ε.Λ.Β. κ.Ηλ.Τριανταφυλλίδης, φιλόλογος

Τα γεγονότα του κοινωνικού μας βίου, δημόσιου και ιδιωτικού, έρχονται όπως πάντα και παρέχονται. Από το πώς όμως εμείς θα σταθούμε απέναντί σ' αυτά κι από το πόσο συνετά και άρα επωφελώς μπορούμε να τα "χειριστούμε", θα κριθεί και η αποτελεσματικότητα των επόμενων σχετικών με αυτά προσπαθειών μας. Έτσι το γεγονός ότι στις 25 Μαΐου 2003 στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών του Δήμου μας δόθηκε μια θεατρική παράσταση, ένα μονόπρακτο συγκεκριμένα, από το Τμήμα Νεολαίας της Ευερίνου Λέσχης Βέροιας με θέμα τη γενεαγονία του Ποντιακού Ελληνισμού, ύστερα μάλιστα από μια σχετική με το θέμα αυτό ομιλία, θεωρούμε ότι δεν πρέπει να παρέλθει ανεπίσημο.

Είδαμε, όσοι βρεθήκαμε εκεί, μια παράσταση με χαρακτηριστικά της την παρατεταμένη και σε υψηλά επίπεδα ψυχική ένταση, με παιδαγωγικές, άμεσες ή έμμεσες, υπομνήσεις και με σαφέστατο σκοπό τη δόμηση ενός θετικού ανθρώπινου χαρακτήρα κατά τη δική μας κοινωνία και σύμφωνα με τα δικά μας μέτρα. Οι νέοι μας αυτοί, αλλά και όλοι οι άλλοι, που αυτοβέλητα συνέβαλαν για τις ανάγκες της παράστασης, κινήθηκαν με πολλή σφαιρικότητα και φυσικότητα πάνω στη θεατρική σκηνή, χωρίς να είναι ηθοποιοί, ώστε να έχουν κάποια εμπειρία, χωρίς ο κείμενογράφος να είναι δόκιμος, θεατρικός συγγραφέας, ούτε ο σεναριογράφος ή ο χορογράφος επαγγελματίας του είδους ή ο σκηνοθέτης ή ο παίχτης άλλος βοήθησε με τον τρόπο του στην αρτίωση της παράστασης και επιλέγοντας τον αρμόζοντα για την περίπτωση λόγο και κίνηση, έδωσαν ένα δείγμα πολύ αξιολογικό κατά την κρίση μας πρωτογενούς πολιτισμικής παραγωγής. Περιττεύει να επισημάνουμε ότι όλα τ' άλλα, τα θεωρούμενα καλλιτεχνικά δημιουργία που βλέπουμε κι ακούμε κάθε μέρα, δεν είναι παρά επαναλήψεις πολιτισμικών εκφράσεων του παρελθόντος, και πότε-πότε πληγτικές.

Τα παιδιά αυτά με το έργο που παρουσίασαν, απέδειξαν ότι είναι πολύ καλά διαβασμένα πάνω στα ιστορικά και όχι μόνο καθέκαστα που αναφέρονται στον ποντιακό λαό. Κι αυτό λέγεται, γιατί πιστεύουμε ότι, χωρίς να εκφεύγουν από τα όρια της ιστορικής πραγματικότητας, υπερπεριερέθηκαν πραγματικά όχι μόνο με σεβασμό απέναντι στο καλαισθητικό συναίσθημα του κοινού, άσχετα από το επίπεδο παιδείας και αγωγής των μελών του, αλλά και κατόρθωσαν να κεντρίσουν με περισσή ευαισθησία την κατά καιρούς κοιμώμενη εθνική και θρησκευτική μας συνείδηση.

Και τι άλλο πρέπει να θέλει μια αρθροφρονούσα κοινωνία από τους νέους της, όταν την βοηθούν να συνειδητοποιεί κάθε τόσο τη φυλετική της ιστορική διαδρομή; Και τι μπορεί να θέλουν δηλαδή οι νέοι αυτοί από μια τέτοια κοινωνία; Ένα "μπράβο σας παιδιά!" και μια ικανή στήριξη που την αξίζουν, για να προχωρήσουν όσο πιο πολύ μπορούν.

Πιστεύουμε ότι από τη συνολική εκδήλωση εξεπήγαγε το υψηλό εκείνο δίδαγμα ότι ο καρτερικός ελληνισμός του Πόντου, αλλά και γενικότερα ο κάθε άξιος του ονόματός του άνθρωπος με την εύρωστη και εξευγενισμένη ψυχή του στέκονται διαρκώς ψηλότερα από τα εγκόσμια και πεπερασμένα σαν απαρασάλευτα σύμβολα ακαταβλητότητας, ακόμα κι αν οι περιπέτειες του βίου τους είναι από τις πιο φρικτές με θηριώδη σκοπό τη φυσική τους εξόντωση.

Όταν λοιπόν οι συγκεκριμένοι μας αυτοί νέοι ασχολούνται με θέματα τόσο σοβαρά, όπως είναι η φυλετική μας ηθολογία, η ποντιακή σε πρώτο πλάνο και μέσω αυτής η πανελλήνια, η πίστη μας δηλαδή ως Ελλήνων ότι η λάμψη των ευγενών ιδεωδών που φωτίζουν το δρόμο του ιερού καθήκοντος μπροστά μας, που μας εμπνέουν σαν λαό, ώστε να μη λυγούμε ψυχικά στις κρίσιμες καμπές του βίου μας, είναι, επαναλαμβάνουμε, η λάμψη αυτή διαρκέστερη από τη δύναμη του κάθε εφους που εφουσκλείται εναντίον μας, κι όταν αυτό μας το δίνουν ως πολιτισμικό αγαθό οι νέοι αυτοί με έναν τρόπο και τελείως άμεσο αλλά και τελειωφόρο, τότε πρέπει, όποιο κι αν είμαστε, να τους επαίνέσουμε δημόσια και, αν είμαστε συνετοί, να μην κάνουμε πως δεν καταλαβαίνουμε ποιο είναι το δικό μας χρέος απέναντί τους. Αληθινά, πόσο πολύς κόπος και χρόνος και "θεατρική νοημοσύνη" πρέπει να θυσιάστηκαν για μια μικρή παράσταση μέσα σε λίγο χρόνο;

Μπόρεσαν κι έδωσαν με άλλα λόγια τα παιδιά αυτά με έναν τρόπο τέτοιας αφαιρετικότητας και κατά συνέπεια τέτοιου ουσιαστικού λόγου και σκηνικής οικονομίας τους βασικούς και αναλλοίωτους χαρακτήρες του ποντιακού λαού, όπως είναι προπάντων η θεοσέβεια του, αλλά και η σύμφωνη με την ψυχοφυσιολογία του γενναιοτήτά του, ώστε, αν και πραγματικά ολομόναχος και αβοήθητος εντελώς ο λαός αυτός, τόσο πολύ μακριά από τη Μητέρα Ελλάδα, μέσα στην ίδια τη φωλιά της Τουρκίας, να βγει κατά μεγάλες ομάδες πολεμιστής στα βουνά, μετωπικά αντίθετα προς κάθε λογική και με αναμενόμενη την συντριβή του βέβαια.

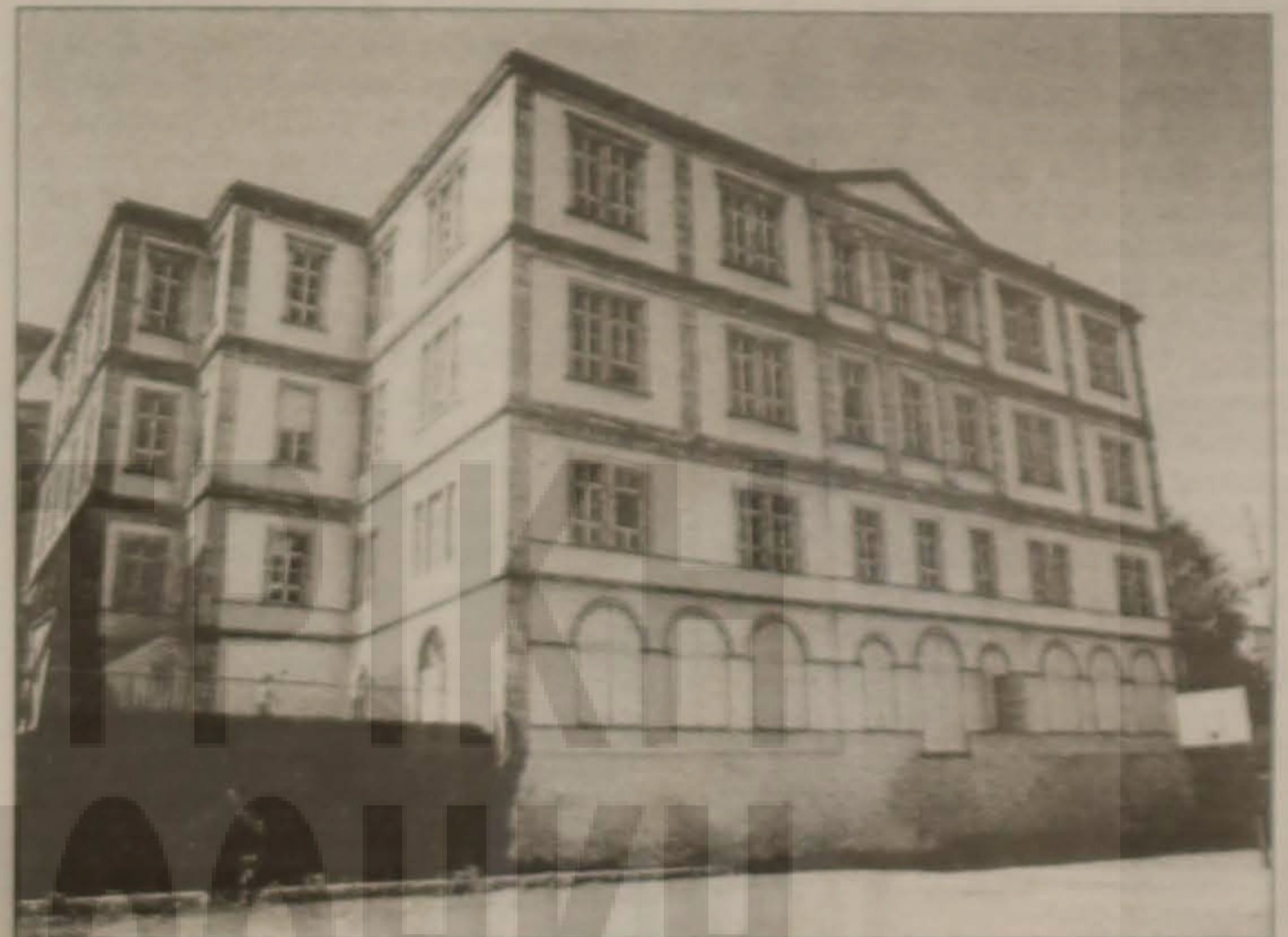
Πιστεύουμε ότι το μονόπρακτο αυτό και συγκίνησε το ακροατήριό του με την εκρηκτικότητα των μεγάλων συναισθημάτων που εξέφρασαν οι ηθοποιοί του, αλλά και έπαισε με τον άμεσο και αληθοφανή λόγο του. Και ακόμη ότι, κατά λογική αναγκαιότητα, αν σταθούμε απέναντι στο γεγονός αυτό με έναν τρόπο που θα ικανοποιούσε την θεατρική αυτή ομάδα, θα έχουμε κι άλλη σοβαρή θεατρική καρποφορία. Ακόμη και το ασύνθητες, ότι χρησιμοποιήθηκε αντί της νεοελληνικής η δική μας, ζωντανή ακόμη, ποντιακή διάλεκτος, αύξησε την αυθεντικότητα της παράστασης και προσεπικύρωσε την αξία της.

Σπάνια, πολύ σπάνια, απ' όσο γνωρίζουμε, βλέπουμε ν' αρθρώνεται στην πόλη μας από μια ομάδα παιδιών που είναι συγχρόνως και δημιουργοί αλλά και εκφραστές, ένα καλλιτεχνικό γεγονός, όπως αυτό το μονόπρακτο, και μάλιστα με τόσες πολλές ιδιότητες, ενώ αντίθετα δεν είναι σπάνιο ακόμα και οι θεωρούμενοι δόκιμοι συντελεστές της θεατρικής παραγωγής να μας απογοητεύουν.

Συμπερασματικά η παράσταση, αλλά και η όλη εκδήλωση στο σύνολό της, με τον τρόπο που συντέθηκε και συντελέστηκε, σκόπευσε εύστοχα εκεί, όπου έπρεπε και επέτυχε αυτό που επίσης έπρεπε. Γι' αυτό γνώμη μας είναι ότι έτσι, όπως δραστηριοποιήθηκαν οι νέοι μας αυτοί μόνοι τους ως ομάδα, μπόρεσαν αληθινά να γεμίσουν την ψυχή μας με βεβαιότητα ότι κινώντας τους κοντά μας ελάχιστα μόνο πρέπει να φοβόμαστε για το μέλλον μας. Αρκεί να προσέξουμε πως θα σταθούμε απέναντί τους.

Βέροια, 13 Ιουνίου 2003

Αστικά κέντρα του Ποντιακού Ελληνισμού ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑ

Τραπεζούντα. Το τετραώροφο "Φροντιστήριο", έργο του αρχιτέκτονα Αλέξανδρου Κακουλίδη, χτίστηκε με τη συνδρομή εκατό περίπου Τραπεζουντιών. Εδώ φοιτούσαν 730 μαθητές, το 1902, και στα τρία παραρτήματα του άλλοι 245. Οι μαθητρίες του Κεντρικού Παρθενναγωγείου και των συνοικιακών παραρτημάτων του ήταν 576.

Το όνομά της το σφείλει στους ομαλούς λόφους που την περιβάλλουν σε σχήμα τραπέζιου. Ο ιστορικός Χάμμερ πιστεύει ότι το όνομα Τραπεζούντα προέρχεται από τα τείχη της πόλεως που την περιέβαλλαν και είχαν σχήμα τραπέζιου. Η Τραπεζούντα ιδρύθηκε από τους Σινωπίτες το 756π.Χ και γρήγορα έγινε το πιο σπουδαίο εμπορικό κέντρο του Πόντου. Η σύνδεσή της με τους οδούς προς την Περσία, τη Συρία, την Αίγυπτο και τις Ινδίες την έκαναν πόλη διεθνή.

Η ακμή της, ήταν τόσο μεγάλη ώστε, αναγνωρίστηκε σαν "η βασίλει των πόλεων" όχι μόνο της Ευερίνου, αλλά και όλης της Ανατολής. Ίδρυσε μάλιστα και τρεις ομώνυμες αποικίες, μια στην Αρκαδία, την άλλη στον Ελλήσποντο και την τρίτη στην Ταυρική Χερσόνησο.

Έκοψε δική της νομίσματα, που είχαν μεγάλη ζήτηση. Στην Τραπεζούντα λάτρευαν τους δώδεκα θεούς και διατηρούσαν σαν Ίωνες τις ελληνικές συνήθειες. Κατά το 400π.Χ. φιλοξενηθήκαν για 30 μέρες οι Μύριοι του Ξενοφώντα. Η πόλη διατήρησε την αυτονομία της ως και την εποχή του Μ.Αλεξάνδρου. Την αυτονομία της Τραπεζούντας την κατήργησε ο Μιθριδάτης ο Γ', που ίδρυσε το βασίλειο του Πόντου. Το 63π.Χ. το κράτος του Πόντου καταλήφθηκε από τους Ρωμαίους, πλην όμως, η πόλη διατήρησε την εσωτερική της αυτονομία.

Η πόλη ευνοήθηκε σημαντικά από τους Ρωμαίους αυτοκράτορες Τραϊανό (98-117μ.Χ.) και Ανδριανό (117-138μ.Χ.). Στα χρόνια του αυτοκράτορα Ιουστιανού (527-565μ.Χ.) η Τραπεζούντα απέκτησε μεγάλη αίγλη και πλούτο. Η πόλη από τις αρχές της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας άρχισε να γίνεται κέντρο εκπολιτιστικής κινήσεως.

Στην Τραπεζούντα αναζωογονείται η καλλιέργεια των μαθηματικών και της αστρονομίας. Απόκτησε σπουδαία σχολεία, όπου διδασαν σοφοί διδάσκαλοι. Κτίστηκαν ωραίοι ναοί, όπως ο μεγάλος ναός της Παναγίας της Χρυσοκεφάλου, του Αγίου Ευγενίου, προστάτη και πολιούχου της πόλεως και της Αγ.Σοφίας. Ξακουστά ήταν τα τείχη της πόλεως, που την προφύλαγαν από διάφορες επιδρομές. Το 1204 ο Αλέξιος ο Α' Κομνηνός ίδρυσε στον Πόντο ανεξάρτητο ελληνικό κράτος με πρωτεύουσα την Τραπεζούντα.

Η αυτοκρατορία της Τραπεζούντας διατηρήθηκε μέχρι το 1461, οπότε καταλήφθηκε από τους Τούρκους επί Μωάμεθ του Β'.

Κατά τον σ' παγκόσμιο πόλεμο και συγκεκριμένα το 1916 καταλήφθηκε από τους Ρώσους, αλλά το 1918 ανακαταλήφθηκε από τους Τούρκους. Με την κατάρρευση της Τουρκίας, η Τραπεζούντα προορίζονταν να ανακηρυχθεί πρωτεύουσα του σχεδιαζόμενου ελληνικού ποντιακού κράτους. Τα γεγονότα όμως που ακολούθησαν με την Μικρασιατική καταστροφή, είχαν σαν αποτέλεσμα να σβήσει γρήγορα το ωραίο αυτό όνειρο του ποντιακού ελληνισμού. Μπροστά από τον Εξριζισμό η πόλη είχε πληθυσμό 50 χιλιάδες. Οι Έλληνες έφταναν τις 15 χιλιάδες. Οι υπόλοιποι ήταν Τούρκοι και Αρμένιοι.

Η Τραπεζούντα ήταν έδρα Μητροπόλεως, που είχε δικαιοδοσία σε 75 πόλεις, κωμόπολεις και χωριά. Διατηρούσε περίφημα ελληνικά σχολεία και ιδιαίτερα το "Φροντιστήριο της Τραπεζούντας", που ιδρύθηκε το 1630, προσέφερε μεγάλες υπηρεσίες στην ελληνική παιδεία και στην Ορθοδοξία.

Η Τραπεζούντα σε όλη τη διάρκεια της τουρκοκρατίας διατήρησε σκεραίο τον ελληνικό της χαρακτήρα, και ποτέ δεν απαρνήθηκε την περιλαμνη καταγωγή της. Παρέμεινε επί αιώνες Μητρόπολη του ποντιακού ελληνισμού.

Γιάννης Μελετιδής

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΝΤΙΩΝ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ "ΟΙ ΥΨΗΛΑΝΤΗΔΕΣ"

Διήμερο κατά της Γενοκτονίας των Λαών της Μικράς Ασίας στο Βερολίνο

Με συνέπεια και επιτυχία διοργάνωσε για δεύτερη χρονιά η Οργανωτική Επιτροπή "Με μια Φωνή" στις 19 και 20 Απρίλη 2003 την διήμερη εκδήλωση κατά της Γενοκτονίας των Λαών της Μικράς Ασίας στην οποία συμμετείχαν, έτσι όπως ξεκίνησε το 2002, οι Κοινότητες Βερολίνου και οι Ομοσπονδίες πανευρωπαϊκά των Αρμενίων, Αραμαίων και Ασσυρίων. Από πλευρά Ελλήνων πρωτοστάτησαν η Ομάδα Εργασίας για την Αναγνώριση της Γενοκτονίας των Ελλήνων της Μικράς Ασίας (Πόντος, Ιωνία, Καππαδοκία) και Ανατολικής Θράκης, όπως και ο Σύλλογος Ποντίων Βερολίνου "Οι Υψηλάντηδες", με υποστηρικτή την Ελληνική Δημοκρατική Κοινότητα Βερολίνου.

Στην διήμερη φετινή εκδήλωση και ιδιαίτερα στην διαδήλωση με σταθμό μπροστά στο Γενικό Τουρκικό Προξενείο και στο τέλος στο σημείο όπου δολοφονήθηκε ο τότε

υπουργός εσωτερικών Ταλαάτ Πασά από τον Αρμένιο φοιτητή Σορομόν Τελιριάν, είχαν εμφανή παρουσίαση ο Σύλλογος Ποντίων Βερολίνου με παραδοσιακές στολές ντυμένα παιδιά του χορευτικού και άλλοι Έλληνες. Στην διαδήλωση και το βράδυ του Σαββάτου στην συζήτηση στο τραπέζι με θέμα : "Η Τουρκία προ της εισόδου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, κάτω από ποιές προϋποθέσεις;", την οποία διηύθυνε η γνωστή γερμανίδα (Πόντια) αγωνίστρια για τα ανθρώπινα δικαιώματα και με πολλά βραβεία τιμημένη συγγραφέας Δρ. Τέσσα Χόφμανν, συμμετείχε και ο γνωστός για τους αγώνες του για την αληθινή μικρασιατική ιστορία καθηγητής στο ΑΠΘ, λέκτορας Δρ. Βενιαμίν Καρακωστανόγλου. Μια σημαντική αναφορά από τον λόγο του στην συζήτηση στο τραπέζι, αλλά και στον λόγο του στην κατάμεστη από Έλληνες Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία,

στις 20.04.03, ήταν : "Εώς ότου οι ομόφωνες αποφάσεις της ελληνικής βουλής για την αναγνώριση της Γενοκτονίας των Ποντίων το 1994 και για την αναγνώριση της Γενοκτονίας των Ελλήνων της Μικράς Ασίας το 1998 δεν υποστηρίζονται και δεν προωθούνται από την ελληνική κυβέρνηση, τουναντίον ο αγώνας μας για αυτές παρεμποδίζεται, δεν θα έχουμε επιτυχία και υποστήριξη από κυβερνήσεις άλλων λαών, πόσο από την τουρκική ! ". Όπως προαναφέραμε με μεγάλη συμμετοχή έγινε στις 20.04.03 για πρώτη φορά το οικουμενικό μνημόσυνο στην Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία παρουσία αντιπροσώπων των Αρμενίων, Αραμαίων και Ασσυρίων χοροστατούντος του θεοφιλέστατου επίσκοπου πανφίλου Χρυσόστομου (Δημητριάδη), του οποίου η καταγωγή είναι από το νησί Ιμβρος. Το διήμερο έκλεισε το απόγευμα της Κυριακής με ομιλία ο καθηγητής Δρ. Βενιαμίν Καρακωστανόγλου

στους χώρους του Ελληνικού Πολιτιστικού Κέντρου με θέμα: "Η Γενοκτονία των Ελλήνων της Μικράς Ασίας και Ανατολικής Θράκης".

Ο κ. Καρακωστανόγλου τόνισε από την μια πλευρά την εδώ και ογδόντα χρόνια απουσία του ελληνικού κράτους για την σωστή καταγραφή, παρουσίαση και προώθηση της ιστορίας της Μικράς Ασίας και από την άλλη την αναγκαιότητα για σύνεση, ομόνοια, πλατιά συμμετοχή στις εκδηλώσεις εθνικών θεμάτων. Στο τέλος αναφέραμε τον λόγο που έβγαλε στην διαδήλωση μπροστά στο Γενικό Τουρκικό Προξενείο το μέλος της Ομάδας Εργασίας και πρόεδρος του Συλλόγου Ποντίων Βερολίνου, Λάμπρος Σαββίδης: Αγαπητοί φίλοι, αγαπητοί γερμανοί συμπολίτες! Πολλοί από εμάς, Έλληνες της Μικράς Ασίας (Πόντος, Ιωνία, Καππαδοκία) και Ανατολικής Θράκης, ζούμε στην διασπορά. Αυτό συνέβη, διότι οι παππούδες μας, οι οποίοι γλίτωσαν την Γενοκτονία των Νεότουρκων, κατά την επιστροφή τους στην σήμερα πατρίδα, δεν βρήκαν την ανάλογη ανταπόκριση και έτσι διαλέξαμε την ξενιτειά. Δεν ξηχάσαμε όμως την ι-

στορία μας. Πολλά χρόνια πέρασαν, αλλά γιατρεία στις πληγές των παιδιών των προσφύγων δεν επήλθε. Από πουθενά δεν υπήρξε υποστήριξη. Ήταν καιρός να αναλάβουμε την υπόθεση στα χέρια μας και έτσι από τα χρόνια της δεκαετίας του 1980 άρχισαν μαζί να δημιουργούνται σύλλογοι και επιτροπές Ποντίων και άλλων στην διασπορά, για την διατήρηση της παράδοσης, αλλά πάνω απ' όλα για την δικαίωση της ιστορίας, για την αναγνώριση της Γενοκτονίας των προγόνων μας. Πρώτοι επεδίωξαν και κατάφεραν την αναγνώριση της Γενοκτονίας στην ελληνική βουλή, το 1994, οι Έλληνες του Πόντου. Τέσσερα χρόνια αργότερα, το 1998, οι Έλληνες της Μικράς Ασίας στο σύνολο τους. Οι αρχαίοι φιλόσοφοι έλεγαν "Η αρχή είναι το ήμισυ του παντός!".

Δέκα χρόνια καλά δεν πέρασαν και να εδώ στεκόμαστε όλοι μαζί Με μια Φωνή. Δεν είναι ένα μεγάλο άλμα; Δεν είναι ένας μεγάλος και ισχυρός κοινός παρονομαστής όλων των θυμάτων της Γενοκτονίας; Εδώ όμως προϋποθέτονται και πολλά άλλα. Ο δρόμος για τον τελικό σκοπό είναι δύσκολος. Κάθε ένας από εμάς, οι κυβερνήσεις των χωρών των θυμάτων και η διεθνή κοινότητα πρέπει να προσφέρουν πολλά,

Με την Γενοκτονία των Λαών της Μικράς Ασίας, 1912-1923, επεκράτησε στους επιζήσαντες και στα παιδιά τους πολλά χρόνια τρόμος και σιωπή. Έτσι επήλθε μια διατάραξη στην συνείδηση μας, αλλά και στην συμπεριφορά των απογόνων των αυτουργών. Μια ομαλή σχέση μεταξύ των Τούρκων και των θυμάτων μέχρι σήμερα δεν ήταν εφικτή. Τουναντίον η εξέλιξη ομαλών σχέσεων κάτω από μία από τον ισλαμισμό επηρεαζόμενη νέα τουρκική κυβέρνηση έχει διαταραχθεί περισσότερο. Αρκεί να αναφερθούμε στην τελευταία τουρκική δήλωση του πολέμου του Ιράκ: "Δώστε μας, είπαν οι Τούρκοι στους Αμερικάνους, 26 δις. δολάρια και θα σας επιτρέψουμε να σταθμεύσετε με 60.000 στρατό στη χώρα μας". Και ερωτώ: Να κάνουν τι; Να επιτρέψουν την Γενοκτονία σ' έναν γειτονικό λαό, ο οποίος είναι και ισλαμικού θρησκευματος; Για να έχουμε μια ειρηνική και κοινωνική σχέση με την γείτονα μας Τουρκία, πρέπει να περάσουμε από τον δρόμο της:

- Διαλεύκανσης της ιστορίας της Τουρκίας κατά την διάρκεια και μετά του Α' Παγκοσμίου Πολέμου

- Αναγνώρισης της Γενοκτονίας των Λαών της Μικράς Ασίας

- Αναγνώρισης των μειονοτήτων στην Τουρκία βάσει των κανόνων του ΟΗΕ

Η Ευρωπαϊκή Βουλή εξέδωσε πολλές αποφάσεις για την υλοποίηση των σχέσεων των θυμάτων λαών με την Τουρκία. Αλλά αυτές δεν πραγματοποιήθηκαν από τις κυβερνήσεις της ΕΕ. Αν εξαιρέσουμε μερικές από αυτές και τελευταία το παράδειγμα της γαλλικής κυβέρνησης με την επικύρωση της εθνοσυνέλευσης από τον πρόεδρο της κ. Σιράκ, Όσο καιρό αυτό δεν πραγματοποιηθεί θα Μιλούμε Με μια Φωνή κατά της αδικίας!

ΣΗΜ. "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ": Συχαίρουμε θερμά τους αγαπητούς συμπατριώτες μας του Συλλόγου "Οι Υψηλάντηδες" του Βερολίνου. Διατηρούν τις αιώνιες παραδόσεις και δίνουν το βροντερό "παρών" στις επαγές της ιστορίας.

Ελεύθερη άποψη

Πάντα τέτοια!

Γράφει ο Ανδρέας ΕΛ.Ταταρίδης

Από το 2001 το Τμήμα Πολιτισμού της Νομαρχιακής Αυτ/σης Ζακύνθου, εφαρμόζει κάτι το πολύ πρωτότυπο και οπωσδήποτε αρεστό στο κοινό της νήσου μας, δηλαδή, στις γιορτές, που γίνονται κάθε χρόνο για την επέτειο της Ενώσεως της επτανήσου μετά της μητρός Ελλάδος, μετακαλεί μουσικοχορευτικά συγκροτήματα από διάφορες περιοχές της χώρας μας, τα οποία, μαζί με τα αντίστοιχα δικά μας, δημιουργούν μια ευχάριστη φεστιβαλική εικόνα, με τόπο παρουσιάσεως πάντα την ωραία Πλ.Σολωμού.

Φέτος απολύσαμε (όσοι τυχεροί παραβρεθήκαμε στην Πλ.Σολωμού) ένα διήμερο (20 και 21 Μαΐου) παραδοσιακή μουσική και παραδοσιακά όργανα και, φυσικά, παραδοσιακούς χορούς από τα εξής μουσικοχορευτικά συγκροτήματα:

- "Απόλλων" της Καρδίτσας, το οποίον αναπαράστησε πειστικότητα τον βλάχικο γάμο, με τη συνοδεία λαϊκών μουσικών οργάνων, τοπικών τους χορών και αναλόγων τραγουδιών.

- "Η Καλλιθέα" Βέροιας, με 8 ποντιακούς χορούς, με τη συνοδεία ποντιακής λύρας (=κεμεντζέ) και νταουλίου.

- "Ο Ψηλορείτης" Χανίων, με 5 κρητικούς χορούς, με τη συνοδεία κρητικής λύρας και ούτι.

- Το Δ' ΚΑΠΗ Ιωαννίνων με 5 ηπειρωτικούς χορούς με τη συνοδεία κλαρίνου, βιολιού και ντεφιού. Και το "κλου" της βραδιάς: ένας μουσικός τους έπαιξε ηπειρωτικούς σκοπούς με... "όργανο" του ένα φύλλο λεμονιάς!

- Κέντρο ελληνικού χορού και λαϊκού πολιτισμού, με 9 ελληνικούς χορούς Θράκης και Αιγαίου, με τη συνοδεία λαϊκών οργάνων.

- Πολιτιστικός και Μορφωτικός Σύλλογος Ν.Καλλικράτειας Χαλκιδικής, με 7 χορούς Μακεδονίας, με τη συνοδεία ακορντεόν, τρομπέτας και νταουλίου και

- Λαογραφικός Πολιτιστικός Όμιλος Χίου "Λέων Αλάτιος" με 8 χορούς χιώτικους και μικρασιάτικους, με τη συνοδεία βιολιού, ούτι και τουμπλεκίου.

Φυσικά και στις δύο βραδιές συμμετείχαν και δικά μας μουσικοχορευτικά συγκροτήματα, ήτοι: της "Υακίνθης", των Μαριών, του Μαχαιράδου και του Σαρακηνάδου.

Και βεβαίως τον συντονισμό και την παρουσίαση της ωραίας αυτής μουσικοχορευτικής γιορτής είχε, όπως και στα προηγούμενα 2 έτη, ο δάσκαλος και χοροδιδάσκαλος (δημιουργός της "Υακίνθης" και του συγκροτήματος των Μαριών) κ.Νίκος Αρβανιτάκης, άξιος (πανάξιος θα λεγα) διάδοχος του Άγγελου Βισβάρδη και συνεχιστής του έργου του.

Αλλά βοήθησαν τα μέγιστα για την επιτυχία του διήμερου αυτού μουσικοχορευτικού υπέροχου θεάματος και ακροάματος και οι: Βασίλης Μπάστας, Διον.Καμπιώτης, Ηλίας Θωμάς, Χριστίνα Μουζάκη, Πασκάλ Ντόζη, Σπύρος Ζούγρας και Γιάννης Γιαννούλης, όλοι υπό την προεδρία του κ.Δημήτρη.

Αλλά εκείνο το οποίο έκανε εξαιρετική εντύπωση (το λέω και μετά λόγω γνώσεως, διότι το διαπίστωσα) στο ζακυνθινό κοινό, ήταν η συμμετοχή των πιο πάνω μουσικοχορευτικών συγκροτημάτων, με τις παραδοσιακές στολές τους και με λάβαρα τους στην καθιερωμένη παρέλαση προ των επισήμων την κυριώνυμη ημέρα 21/5/2003. Αυτή η ζωντανή παρουσία και η ενεργός συμμετοχή σε μια καθαρά "οικογενειακή" μας υπόθεση (= επέτειος της ένωσής μας με την Μητέρα Ελλάδα των πρόσκαιρων "επισκεπτών" μας παρελασιακώς (ας μου συγχωρεθεί ο νεολογισμός!) ενθουσίασε το ζακυνθινό κοινό πάρα πολύ, γι' αυτό και τους υποδέχτηκαν με θερμά χειροκροτήματα!

Λοιπόν, πρέπει ή δεν πρέπει να συγχαρούμε το Τμήμα Πολιτισμού της Νομαρχιακής μας Αυτοδιοίκησης και τους παραπάνω συντελεστές (με πρώτο και καλύτερο τον κ.Ν.Αρβανιτάκη) που δημιούργησαν αυτό το ανεπανάληπτο διήμερο "Συνάντησης παράδοσης και πολιτισμού" στη Ζάκυνθο.

Αναντηρήτως πρέπει.

Γι' αυτό και από μας, που δεν εκπροσωπούμε παρά μόνο τον εαυτό μας, έχουν την αγάπη και την εκτίμησή μας για την όλη προσπάθεια που κατέβαλλαν και έδωσαν άλλο χρώμα και αξία στην τοπική μας επέτειο - γιορτή!

Πάντα τέτοια.

Η παραδοσιακή φορεσιά των Ποντίων ένδειξη κοινωνικής και οικογενειακής κατάστασης

Αγνωστα στοιχεία για το ρόλο και τη σημασία της γνήσιας ποντιακής φορεσιάς παρουσιάστηκαν προχθές στο πλαίσιο της ημερίδας που είχε ως θέμα "Η ποντιακή φορεσιά πριν το 1922".

Το χορευτικό τμήμα της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας, θέλοντας να δώσει πλήρη και υπεύθυνη ενημέρωση γύρω από την φορεσιά, διοργάνωσε υπό την αιγίδα του Δήμου Βέροιας την σχετική ημερίδα, το πρωί της Κυριακής στο Πολιτιστικό - Εκθεσιακό Κέντρο στο Πανάριμα.

"Ήνώσαμε έντονα το χρέος μιας τέτοιας διοργάνωσης διότι πολλές φορές κάποια ποντιακά χορευτικά συγκροτήματα εμφανίζονται σε μεγάλες εκδηλώσεις με ενδυμασίες έξω από τα ανεκτά όρια της παράδοσης" σημειώνει το χορευτικό τμήμα της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας.

"Η σημερινή μας εκδήλωση έχει αποκλειστικό θέμα την φορεσιά στον Πόντο πριν το 1922, την Ζίγκα και την Ζουπούνα... Την φορεσιά που τιμήθηκε όσο και όπως έπρεπε από τους Τραντέλληνες", υπογράμμισε ο πρόεδρος της Ευξείνου κ. Γιάννης Μεγαλιίδης.

Ο κ. Μεγαλιίδης στο χαιρετισμό του τόνισε την σημασία της παράδοσης λέγοντας χαρακτηριστικά: "Αν

σήμερα υπάρχουμε σαν έθνος και σαν λαός το οφείλουμε αποκλειστικά και μόνο στην παράδοση. Στην παράδοση που είναι το οχύρωμα του παρελθόντος και το προζύμι του μέλλοντος. Ένα μεγάλο και πολύ σημαντικό μέρος της ιστορίας του Ελληνισμού αποτελεί και η πλούσια πολιτιστική κληρονομιά των προγόνων μας Ποντίων πριν από 3.000 χρόνια περίπου.

Η φορεσιά που σήμερα τα ποντιούπολα χορεύουν στους πανάρχαιους Ελληνικότατους χορούς και εμφανίζονται σε εκδηλώσεις πολιτιστικού εθνικού ή θρησκευτικού χαρακτήρα. Κάτι που μας κάνει ιδιαίτερα περήφανους είναι το γεγονός ότι η Ζίγκα (η αυθεντική) φοριέται από τα στρατευμένα Ελληνόπουλα στην προεδρική φρουρά".

Ο δήμαρχος Βέροιας κ. Χρήστος Σκουμπόπουλος στο χαιρετισμό του έκρινε απαραίτητη την διοργάνωση τέτοιων εκδηλώσεων. "Μοναδικό όπλο των πολιτιστικών συλλόγων είναι η αγάπη και το μεράκι των ανθρώπων που δουλεύουν άσκα με σκοπό τη διάσωση και διατήρηση της Πολιτιστικής κληρονομιάς" σημείωσε ο δήμαρχος Βέροιας και συνέχισε: "Ο Δήμος στην προσπάθεια αυτή θα σταθεί αρωγός" και προέτρεψε τους ανθρώπους της Ευξείνου Λέσχης να συνεχίσουν.

Οι εργασίες της ημερίδας συνεχίστηκαν με την θεωρητική παρουσίαση της αυθεντικής φορεσιάς. Η εισήγηση του θέματος έγινε από την φιλόλογο ερευνήτρια της ποντιακής λαογραφίας κ. Λένα Καλπίδου.

"Όσο πιο βαθιά γνωρίζει ο χορευτής την ιστορία της φορεσιάς, τόσο πιο σωστά μπορεί να αποδώσει το χορό" είπε μεταξύ άλλων η κ. Καλπίδου και πρόσθεσε: "Παρατηρώντας μια παραδοσιακή φορεσιά μπορούμε να διαβάσουμε την ηλικία, την κοινωνική θέση, οικογενειακή κατάσταση, την συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Μέσα από την έρευνα έχουμε διαπισώσει ότι υπάρχει μεγάλη διαφορά μεταξύ της αστικής και αγροτικής φορεσιάς.

Για τις ανάγκες της ημερίδας παιδιά της Ευξείνου Λέσχης φόρεσαν τις παραδοσιακές στολές και η κ. Καλπίδου έδωσε περισσότερα στοιχεία για τον τρόπο χρήσης και λειτουργίας των ενδυμάτων.

Κατά τη διάρκεια της ημερίδας ακούστηκαν τετράστιχα σχετικά με την φορεσιά, από τον λιράρη του χορευτικού κ. Ανδρέα Μαυρόπουλο.

20 - 27 Ιουλίου

Α΄ ΠΑΤΡΙΑ 2003 στην Πατρίδα Ημαθίας

Λατρευτικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις με το γενικό τίτλο "Α΄ ΠΑΤΡΙΑ 2003" θα πραγματοποιηθούν στο δ.δ. Πατρίδας του Δήμου Δοβρά Ημαθίας από τις 20 έως τις 27 Ιουλίου.

Τις εκδηλώσεις διοργανώνουν η ενορία της Αγ. Παρασκευής και ο Πολιτιστικός Σύλλογος Πατρίδας "Ευστάθιος Χωραφάς". Αναλυτικά το πρόγραμμα έχει ως εξής:

ΚΥΡΙΑΚΗ 20/7/2003:

7.00-10.00 π.μ.: Αρχιερατική Θεία Λειτουργία.

10.30 π.μ.: Ημερίδα με το γενικό τίτλο "ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΕΣ ΠΑΤΡΙΔΕΣ", Οικογενειακό κέντρο "ΑΚΡΙΤΑΣ ΠΑΛΛΑΣ".

10.30-11.30 π.μ.: Χαιρετισμοί - Προσφωνήσεις - Εισηγήσεις Ημερίδας.

11.30-12.00 μ.: "Το Μοναστήρι της Παναγίας Δοβρά", Ομιλητής: Παν. Αρχιμ. Παντελεήμων Καρφωιάτης (Ηγούμενος Ι.Μ. Παναγίας Δοβρά).

12.00-12.30 μ.μ.: "Εκκλησίες Μοναστήρια Σχολεία του Πόντου", Ομιλητής: Χωραφιάδης Αβραάμ (Εκπαιδευτικός), Πρόεδρος Πολιτιστικού Συλλόγου "Ευστάθιος Χωραφάς".

12.30-13.00 μ.μ.: "Η συμβολή του Ποντιακού Ελληνισμού στην αναγέννηση της Ελλάδας μετά την προσφυγική εγκατάσταση" (1923 και εξής), Ομιλητής: Πελαγίδης Ευστάθιος (Επίκουρος Καθηγητής ΑΠΘ Παιδαγωγικού Τμήματος Φλώρινας).

13.00-13.30 μ.μ.: "Η Γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού", Ομιλητής: Φωτιάδης Κων/νος (Καθηγητής ΑΠΘ).

13.30-14.00 μ.μ.: "Η Μουσική του Ποντιακού Ελληνισμού", Ομιλητής: Ελευθερίου Θεόδωρος (Μουσικός).

14.00-14.30 μ.μ.: Τραγούδια και χοροί του Πόντου από το τμήμα χορωδίας της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας και του χορευτικού του Πολιτιστικού Συλλόγου Πατρίδας "Ευστάθιος Χωραφάς".

15.00 μ.μ.: Απονομή τιμητικών πλακετών-Λήξη Ημερίδας.

* Στην Ημερίδα θα γίνει και παρουσίαση των βιβλίων του Καθηγητή του ΑΠΘ κ. Κώστα Φωτιάδη "Η Γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού".

21.00 μ.μ.: Αγιασμός Έκθεσης Βιβλίων, Εικόνων, Ζωγραφικής, Λαογραφικών ειδών, που θα λειτουργεί καθ' όλη τη διάρκεια των εκδηλώσεων. Γήπεδο Πατρίδας.

ΔΕΥΤΕΡΑ 21/7/2003:

21.00 μ.μ.: Φεστιβάλ παραδοσιακών χορευτικών συγκροτημάτων, Γήπεδο Πατρίδας.

ΤΡΙΤΗ 22/7/2003 (Ημέρα αφιερωμένη στο παιδί):

20.30 μ.μ.: Παιδικά παιχνίδια-Παιδική χορωδία.

21.30 μ.μ.: Θέατρο Σκιών (Καραγκιόζης), "Ο Καραγκιόζης δασοφύλακας". Έργο αφιερωμένο στην προστασία του περιβάλλοντος, Γήπεδο Πατρίδας.

ΤΕΤΑΡΤΗ 23/7/2003:

21.00 μ.μ.: Ποντιακή βραδιά με παραδοσιακά φαγητά του Πόντου. Εισήγηση με θέμα: "Η διατροφή του Πόντου". Ομιλητής: Κιζιρίδου Θωμαή (Δημοσιογράφος). Ποντιακό γλέντι, Γήπεδο Πατρίδας.

ΠΕΜΠΤΗ 24/7/2003:

21.00 μ.μ.: Θεατρική παράσταση (Ποντιακό θέατρο). Εισήγηση με θέμα: "Το ποντιακό θέατρο". Ομιλητής: Μελετίδης Ιωάννης (Οικονομολόγος-Δημοσιογράφος), Γήπεδο Πατρίδας.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 25/7/2003:

19.00-20.00 μ.μ.: Μέγας Αρχιερατικός Εσπερινός με Λιτανεία, Ι.Ν. Αγίας Παρασκευής.

21.30 μ.μ.: Ποντιακή Βραδιά (χορός του Συλλόγου), Γήπεδο Πατρίδας.

ΣΑΒΒΑΤΟ 26/7/2003:

7.00-10.30 π.μ.: Αρχιερατική Θεία Λειτουργία-Κήρυγμα, Ι.Ν. Αγίας Παρασκευής.

21.30 μ.μ.: Ποντιακή βραδιά (χορός του Συλλόγου), Γήπεδο Πατρίδας.

ΚΥΡΙΑΚΗ 27/7/2003:

7.00-10.30 π.μ.: Θεία Λειτουργία-Κήρυγμα, Ι.Ν. Αγίας Παρασκευής.

21.30 μ.μ.: Ποντιακή βραδιά (χορός του Συλλόγου), Γήπεδο Πατρίδας.

Αξιέπαινη εκδήλωση του "Αλ.Υψηλάντη"

Άριστες εντυπώσεις αποκόμισαν, κατά κοινή ομολογία, όσοι παραβρέθηκαν στις 28 Μαΐου στην εκδήλωση της Πανελλήνιας Ένωσης Ποντίων Αξιωματικών "Αλέξανδρος Υψηλάντης" που έγινε στην αίθουσα τελετών του Ποντιακού Συλλόγου "Αργοναύται Κομνηνοί" στην Καλλιθέα της Αθήνας, για την απόδοση τιμών στον επίτιμο Α΄ υπαρχηγό του ΓΕΣ Αντιστράτηγο ε.α. κ.Καλεντερίδη Αλέξανδρο και στον πρώην γενικό γραμματέα παλινοστούτων ομογενών, καθηγητή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ.Καμενίδη Χρήστο.

Εισηγητής - συντονιστής της εκδήλωσης ήταν ο γνωστός δημοσιογράφος, παραγωγός της τηλεοπτικής εκπομπής "Τραντελλένο" Κώστας Κούσης.

Στην κατάμεστη αίθουσα, μεταξύ των άλλων, παραβρέθηκαν ο εκπρόσωπος της Ελλαδικής Εκκλησίας, οι εκπρόσωποι του ελληνικού κοινοβουλίου και της κυβέρνησης, υπουργοί και βουλευτές, οι εκπρόσωποι των Αρχών και των Ποντιακών Σωματείων και μέλη της Ένωσης "Αλ.Υψηλάντης". Στο προσκήνιο της αίθουσας και σε ιδιαίτερη θέση ήταν οι τιμώμενοι, πλαισιωμένοι από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου κ.Τσαλουχίδη Γεώργιο και τον γενικό γραμματέα κ.Βασιλειάδη Κων/νο, ενώ σε παρακείμενο χώρο παρακολουθούσαν τα άλλα μέλη του Δ.Σ. Λεμονίδης Πολυχρόνης, Αναστασιάδης Χρήστος, Τοτονίδης Νικόλαος, Ασκαρίδης Χαράλαμπος και Εμιρζάς Νικόλαος.

Ο συντονιστής της τιμητικής συνάθροισης κάλεσε τον πρόεδρο του Δ.Σ. στο βήμα. Ο σύντομος πλην μεστός νοημάτων χαιρετισμός του κ.Τσαλουχίδη εντυπωσιάζει τους παρισταμένους.

Το βήμα κατέλαβε αρχικά ο Αντιστράτηγος ε.α. κ.Σαρδέλης Δημήτριος για να αναφερθεί στο πλούσιο και σημαντικό έργο, αλλά και στη σπάνια προσωπικότητα του κ.Καλεντερίδη. Ακολούθησε η παρουσίαση του αξιόλογου έργου και της ξεχωριστής προσωπικότητας του καθηγητή κ.Καμενίδη από το φιλόλογο κ.Παπαδόπουλο Γεώργιο.

Τις εικόνες στους τιμώμενους παρέδωσαν οι πρώην υπουργοί κ.κ.Παπαθεμελής και Κρητικός, τα δε διπλώματα απένεμαν οι κ.κ.Τσαλουχίδης και Βασιλειάδης, πρόεδρος και γενικός γραμματέας αντίστοιχα.

Η εκδήλωση πλαισιώθηκε από καλλιτέχνιδες που έπαιξαν πιάνο και βιολί και τραγούδησαν καταχειροκροτούμενες.

Ο μπουφές με τα πλούσια εδέσματα έδωσε την ευκαιρία στους προσκεκλημένους να σχολιάσουν, ευμενώς, τόσο το έργο των τιμωμένων προσωπικοτήτων, όσο και της εκδήλωσης ευρύτερα.

Ο Υπουργός Στέλιος Παπαθεμελής δίδει την εικόνα της Παναγίας, προσφορά του Προέδρου Γεωργίου Τσαλουχίδη στον στρατηγό Αλέξανδρο Καλεντερίδη με πολλές ευχές.

ΣΤΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΝΑΟ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

Ομιλία για την ημέρα μνήμης της γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου από τον κ. Ανδρέα Ταταρίδη

συνέχεια από τη σελ. 2

των οποίων υπήρξαν ο διαβόητος Τοπάλ Οσμάν , που βαρύνεται με απειράριθμα εγκλήματα κατά αθώων Ποντίων. Ο Κεμάλ , εις τα σατανικά του σχέδια , είχε πολύτιμον συνεργάτην και καθοδηγητήν έναν επώνυμον Γερμανόν , τον στρατηγόν Φον Λίμαν Σάντερς , ο οποίος κατά βάση υπήρξαν ο εμπνευστής της εξοντώσεως των εκεί Ελλήνων. Είναι δε σημαδιακό θα λέγαμε ότι, η κακοποιός δράση του λεγόμενου κεμαλικού νεοτουρκικού κομμάτιου , άρχισε από τον Πόντο! Κι έτσι σε διάστημα ολίγων ετών , με κάθε απάνθρωπο τρόπο , ήτοι με τα διαβόητα Αμελέ Ταμπουρού (=τάγματα εργασίας), με εξοντωτικές πορείες , με απαγχονισμούς , με βασανιστήρια πάσης μορφής κ.π.ά. , χάθηκαν 353.000 Πόντιοι!

Αυτή η πρωτοφανής ανθρωποθυσία τόσων και τόσων χιλιάδων Ποντίων , καταγράφηκε στην Ιστορία μας ως Γενοκτονία των Ποντίων ! Ίσως μάλιστα το κεφάλαιον αυτό , δηλ. η Γενοκτονία των Ποντίων , να μην είναι γνωστόν εις ευρύτερες μάζες των συνελλήνων μας , διότι δεν συμπεριελήφθη ακόμα εις τα σχολικά εγχειρίδια. Αλλ' ευτυχώς υπάρχουν σχετικά βιβλία , που αναφέρονται στα δραματικά γεγονότα της εποχής. Και ακόμη πιο ευτυχώς που υπάρχουν ακόμη αυτοί οι λίγοι, οι ελάχιστοι έστω επιζώντες της Γενοκτονίας , των οποίων οι μαρτυρίες είναι άκρας αποκαλυπτικές .

Εγώ , επί παραδείγματι, ε γνώριζα από παιδικής ηλικίας πολλές ανατριχιαστικές λεπτομέρειες για την Γενοκτονία των Ποντίων από τους αιώνηστους γονείς μου , οι οποίοι έζησαν από κοντά τα τραγικά γεγονότα της εποχής, επεπρωτο δε να επιζήσουν και να έλθουν στην Ελλάδα δισάρφανοι, ως περισυλλεγνότες από μίαν φιλανθρωπική αμερικανική οργάνωση , που σημαίνει ότι οι γονείς των υπήρξαν θύματα της φρικτής γενοκτονίας . Φυσικά τέτοιες αφηγήσεις, τέτοιων τραγικών περιστατικών , έχουν ακούσει και πάμπολλοι άλλοι γόνοι προσφύγων του 22 ! Αυτό, λοιπόν , το τόσο τρομερό σε σύλληψη και πραγματοποίηση γεγονός της Γενοκτονίας των Ποντίων, ύστερα από συντονισμένες ενέργειες ποντιακών σωματείων, ήλθε η Βουλή των Ελλήνων να επισημοποιήσει με τον υπ' αριθμ. 2193/8-3-1994 νόμον του κράτους , όπου στο άρθρο 1 του εν λόγω/ νόμου αναφέρονται τα εξής :

"Ορίζεται η 19η Μαΐου ως ημέρα της μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου". Αυτή ακριβώς η επιτέλεση του εθνικού χρέους προς τους αδικωχαμένους αδελφούς μας του Πόντου πραγματοποιείται σήμερα και στην Ζάκυνθο (όπως, άλλωστε, και εις όλην την ελληνικήν επικράτειαν) με κάθε επισιμότητα και τιμή. Τώρα, τι άλλο μένει, παρά να ευχηθούμε, γι' αυτούς τους αφανείς Μάρτυρες , του Ελληνισμού, που έμειναν πιστοί στα ιδεώδη της φυλής και της θρησκείας και της μνήμης των να είναι αιωνία ! Και εν κατακλείδι: είτε αυτή η απαίσια λέξη Γενοκτονία να απαλειφθεί, από την πολιτική ή στρατιωτική πρακτική, των όποιων ισχυρών και αντ' αυτής να θεθεί εν ισχύει η Σύμπνοια, η Αγάπη , η Καλοσύνη και η Αλληλεγγύη μεταξύ των ανθρώπων όπου γης.

Υ.Γ. Θα ήταν άδικο να μην αναφέρω ότι, πριν από τους Ποντίους , δοκίμασαν τα "αγαθά" της Γενοκτονίας οι Αρμένιοι! Ευχαριστώ!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΕΛ. ΤΑΤΑΡΙΔΗΣ ΖΑΚΥΝΘΟΣ